

2/2014

marec - apríl

saleziani.sk

don bosco dnes

téma

**PGSI 2014
v Bratislave**

správy

**Novým provinciálom bude
don Jozef Ižold**

výchova

Keď chce mama všetko zvládnuť

Don Bosco dnes

Časopis pre saleziánsku rodinu,
priateľov a dobrodincov dona Bosca

2/2014

Ročník 45.

Dátum vydania: marec 2014

Časopis vychádza 6x do roka,
rozširuje sa bezplatne.

Vydavateľ

**Saleziáni don Bosca –
Slovenská provincia**
IČO 00 586 421
vo vydavateľstve Don Bosco

Šéfredaktor

Rastislav Hamráček SDB

Redakčná rada

Viera Antalíková FMA
Barbora Okruhľanská ASC
Martina Homoláková
Zlatko Kubanovič SDB
Zástupkyňa VDB
Michaela Köglerová

Úprava textov

Gabriela Miškovičová

Fotoediting

Terézia Liptáková

Jazykové úpravy

Adriana Reguliová

Grafická úprava a zalomenie,
DTP spracovanie Juraj Martiška

Distribúcia

Ladislav Katona

Tlač

Alfa print s.r.o.

Registrácia MK SR č. EV3448/09
ISSN 1338-4201

Vaše milodary

Finančnú podporu pre prácu
saleziánov môžete poslať:

– zo Slovenska
účet: 29330062/0200, VS: 430

– zo zahraničia

Bank Name:

Všeobecná úverová banka (VÚB)

Account Name:

Saleziáni don Bosca – Slovenská

provincia, Miletičova 7, Bratislava

Swift code: SUBASKBX

IBAN:

SK360200000000029330062

Poznámka pre príjemcu: 430

Adresa redakcie

Don Bosco dnes

Miletičova 7

821 08 Bratislava

tel.: 02/55 57 22 26

E-mail: dbd@donbosco.sk

Foto obálka: archív Savio o. z.

www.saleziani.sk

Saleziáni dona Bosca
90 rokov na Slovensku
1924 - 2014

Pohľad na saleziánsky svet - saleziánsky pohľad na svet

poznať dona bosca

4 Svätosť na dosah všetkým

správy

6 Svet, FMA, Mladí,...

téma

10 Medzinárodné hry saleziánskej mládeže

viera podľa mladých

14 Môj zdroj - fascinácia krásou Boha

duchovný učiteľ

**15 Duchovné zdroje kresťana
podľa dona Bosca**

zaujímavosť

16 FAMILY GARDEN akčne šíri dôležitosť rodiny

aktualita

18 Saleziánska spiritualita je hnacia sila

v rytme dona bosca

**19 „Kráčanie spolu“
ma fascinovalo a fascinuje**

saleziánky

**20 Magdaléna Cerovská -
slovenská Matka Terézia**

výchova

22 Keď chce mama všetko zvládnuť

výchova

23 Milá choroba

saleziánske misie

24 Nie happy end, ale happy start

história

26 Prvý medzi rovnými

90 rokov

28 Príchod saleziánov na Slovensko (2)

rok sedembolestnej

30 Začiatok Sedembolestnej v Šaštíne

večerné slovko

**31 Slová pre život od Svätého Otca Františka
Poznajme dona Bosca cez večerné slovko**

6

14

20

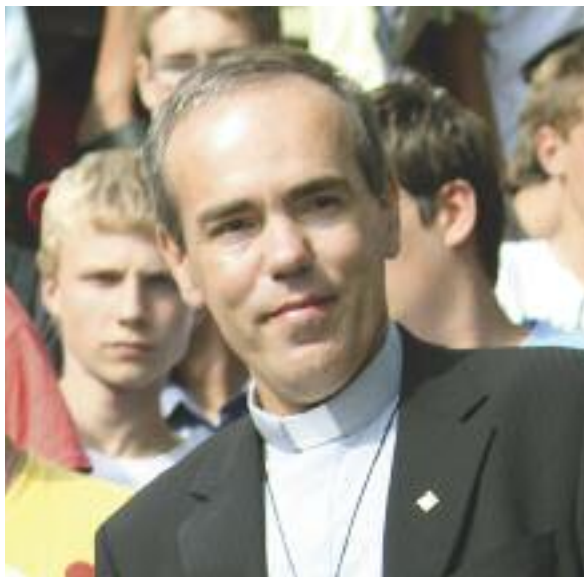
24

Pocítil som veľkú vdáčnosť za dona Bosca

Drahí členovia saleziánskej rodiny, milí priatelia dona Bosca!

V dňoch 16. až 19. januára 2014 som sa zúčastnil v našom hlavnom dome v Ríme na Dňoch spirituality saleziánskej rodiny, ktoré prebiehajú každý rok v takomto čase. Tieto dni majú za cieľ priblížiť heslo nášho hlavného predstaveného, ktoré vybral pre celú saleziánsku rodinu na nový rok. Dni spirituality tiež umožňujú zažiť šírku a veľkosť saleziánskej rodiny v celosvetovom meradle.

Tohto roku boli Dni spirituality o to výnimočnejšie, že náš terajší hlavný predstavený sa po dvanástich rokoch svojej služby lúčil so saleziánskou rodinou. Osobne som v Ríme takto zažil stretnutie vyše štyristo členov saleziánskej rodiny z celého sveta (z tridsiatich zložiek saleziánskej rodiny bolo prítomných dvadsaťsedem z tridsiatich piatich národov) a mohol som si hlbšie uvedomiť aktuálnosť saleziánskej charizmy aj jej príťažlivosť. Panovala tam atmosféra modlitby, vzájomného počúvania, zdieľania sa, radosti a slávenia. To, čo nás jednoznačne spájalo, bol a je saleziánsky rodinný duch, ktorý prepojil všetky národy, rôzne jazyky a kultúry. Dalo sa jasne vnímať, že sme jedna rodina, že máme spoločné korene.

Druhú silnú skúsenosť na Dňoch spirituality saleziánskej rodiny som mal vo vzťahu k osobe hlavného predstaveného. Všetci ho vnímajú a rešpektujú ako otca a zjednocovateľa celej rodiny. Jeho príhovory, myšlienky alebo hoci len krátke vstupy mali jasnú myšlienku a víziu. Vidno, že je to charizmatická osobnosť, ktorá má svetový nadhľad, jasný úsudok a hlboko zakorenenú saleziánsku charizmu.

Je krásne patriť do tejto veľkej saleziánskej rodiny a byť jej maličkou súčasťou. Pocítil som veľkú vdáčnosť za dona Bosca a saleziánske povolanie. Tak chcem zaželať i vám, aby ste aj vy prežívali radosť z viery, radosť z Boha a radosť zo spoločenstva, ktoré Boh buduje a rozvíja. ■

*Karol Maník
provinciál*

Každý druhý mesiac

**DON BOSCO
U TEBA DOMA**

Časopis *Don Bosco dnes* zasielame bezplatne na požiadanie.

Už od roku 1877 je to dar dona Bosca všetkým priateľom a dobrodincom saleziánskeho diela.

Ďakujeme za každý dar, ktorý nám pomáha rozvíjať dielo záchranu a výchovy mladých doma i v misiách.

Ponúknite časopis svojim blízkym. Rozšírte rodinu dona Bosca.

Za všetkých dobrodincom slúžime každú sobotu svätú omšu a pamätáme na nich v modlitbách.

Kontakt:
Don Bosco dnes
Miletičova 7
821 08 Bratislava
Tel.: 02/55 57 22 26
E-mail: dbd@donbosco.sk

don bosco dnes

Čerpajme z duchovnej skúsenosti dona

Svätosť na dosah všetkým

Autor: Pascual Chávez V. | Preklad: Stanislav Veselský ASC

Pascual Chávez Villanueva,
hlavný predstavený saleziánov

Na úvod krátke vysvetlenie: autorom tohto textu je hlavný predstavený saleziánov don Pascual Chávez, no autorom obsahu a myšlienok je sám don Bosco. Preto don Chávez píše štýlom, akoby hovoril priamo don Bosco – aby sme lepšie poznali duchovnú cestu zakladateľa saleziánskej rodiny.

Moja skúsenosť s Pánom

Nenarodil som sa ako svätec, to hovorím jednoducho a úprimne. Dosť som bojoval, aby som bol verný Pánovi a dôsledný vo svojich kresťanských povinnostiach. Uistujem ťa, že to nebolo vždy ľahké. Svätými sa stávame postupne, malými krokmi. Všetko je milosť, aj spolupráca stvorenej bytosti. A milosť sa vymyká ľudskej kontrole, pretože je Božím darom. Môj život bol ustavične náročným a múdрым učiteľom. Vedel som, že obsahuje výzvy a nikdy nevyľučuje ťažkosti ani skúšky.

Aby si mohol pochopiť ideál, ktorý som mal v srdci, prepíšem ti niekoľko mojich úvah z obdobia krátko pred mojím vstupom do seminára v Chieri. Mal som už dvadsať rokov! (...) „Život, ktorý som viedol až doteraz, sa musí radikálne zreformovať. V predchádzajúcich rokoch som nebol darebák, ale márnivý, vy-

statovačný, zamestnaný súbojmi, hrami, skákaním, hurhajom a podobnými vecami, ktoré chvíľu potešili, ale neuspokojovali srdce.“ Hoci moja matka bola silne dojatá, keď ma videla oblečeného v reverende, kategoricky povedala: „Oblekol si si kňazské rúcho. Zapamätaj si, že nie odev robí česť tvojmu stavu, ale praktizovanie čností. Budem radšej, keď môj syn bude chudobným roľníkom než kňazom, ktorý by zanedbával svoje povinnosti.“

S pokornou úprimnosťou som sa vždy usiloval slúžiť Bohu a jeho sláve. Ver mi, nie je to len taká fráza. V dobe, v ktorej som žil, to bol skutočný životný program. Ja som tomu veril, vieš? Bol som presvedčený – a skúsenosť mi to potvrdzovala –, že mladí, ktorých som stretával, naozaj potrebovali priateľskú ruku, niekoho, kto by sa o nich staral, vychovával ich, vie-

Chcel som, aby mladí boli mojimi priateľmi, pretože som zanielene túžil po tom, aby boli Božími priateľmi.

dol ich k čnostiam a odvracal ich od nerestí. Presvedčil som sa, že len svätý kňaz bude schopný poskytnúť im bezpečie a dôveru, plný zmysel života, radosť v srdci a veľkú nádej. Dospel som k tomuto záveru: svätosť bude najkrajším darom, ktorý im môžem dať.

Ked' som sa stretol so svätým Františkom Saleským

Narodil som sa 250 rokov po ňom! No keď som čítal jednu z jeho kníh, našiel som vetu, ktorá ma zasiahla a ktorá sa stala programom môjho kňazského života. „Je to omyl, ba dokonca blud, keď niekto chce vylúčiť uskutočňovanie nábožnosti z vojenského

Bosca, aby sme kráčali po ceste svätosti

prostredia, z remeselníckej dielne, z vladárskeho dvora, z domácností manželov... kdekoľvek sa nachádzame, môžeme a musíme sa usilovať žiť dokonalým životom.“ Táto veta sa stala mojím ideálom! Usiloval som sa ju prežívať a ponúkať ju aj mojim chlapcom. A hovoril som s presvedčením, že byť svätými je nádherným ideálom, dokonca ľahkým. Svätosť som predstavoval ako sympatické a príťažlivé povolanie, ale vysvetľoval som tiež, že je náročné a vyžaduje si obety a odriekanie. Bola to konkrétna svätosť, dosahovaná presne vykonávanými povinnosťami, priateľstvom s dobrým Bohom, ktorý nás robí priateľmi všetkých. A pripájal som jednu črtu, ktorú som vždy považoval za podstatnú: musela to byť svätosť radostná, ktorá príťahuje k dobru.

Vo Vatikáne ma takmer zamietli...

Už som bol v nebi, keď sa na zemi diskutovalo o istom probléme, ktorý podľa mojej mienky nikdy neexistoval. Vzhľadom na nesmierne množstvo práce a starostí, ktoré ma trápili, bol ktosi presvedčený, že mi chýbal čas na modlitbu. Otázku: „Kedy sa don Bosco modlil?“ nebolo možné obísť; naopak – zaslúžila si odpoveď. Vtedy objavili tajomstvo, ktoré sa mi nezdalo potrebné šíriť na všetky strany: celý môj život bol modlitbou, pretože ja som sa modlil životom! Ukazoval som tento program svojim saleziánom; a odporúčal som to aj mladým. Modliť sa pre mňa znamenalo s dôverou sa odovzdať Prozreteľnosti, naučiť mnohých chlapcov nejaké remeslo, nejakú prácu, aby vždy mohli byť „dobrými kresťanmi a čestnými občanmi“. Stále som bol

v plnej činnosti, ale vždy so srdcom v dôvernom spojení s Pánom.

Mladý svätý pre mladých

Už som to mnoho ráz tvrdil: cítil som, že som povoláný pre mladých, najmä pre tých, ktorí viac potrebovali lásku a nádej. Oni boli vždy zmyslom môjho života a môjho konania. Ale nechcel som ich pre seba. Ako to prehlásil jeden kňaz, môj veľmi drahý priateľ: „Ako matka živí seba, aby potom mohla vyživíť svoje dieťa, tak don Bosco živil seba samého Bohom, aby mohol živiť Bohom aj nás.“ Chcel som, aby mladí boli mojimi priateľmi, pretože som zanietene túžil po tom, aby boli Božími priateľmi. A keď je človek priateľom Boha, je na ceste svätosti! ■

(skrátene s dovolením autora)

SLOVENSKO Novým provinciálom bude don Jozef Ižold

Saleziáni dona Bosca na Slovensku majú nového provinciála. Je ním PhLic. Jozef Ižold SDB, ktorý je trinásť rokov saleziánskym kňazom. Hlavný predstavený saleziánov don Pascual Chávez ho vymenoval na základe oboznámenia sa s mienkou spolubratov Slovenskej provincie a po hlasovaní svojej rady. Provinciál je menovaný do svojho úradu na šesť rokov a môže byť znovu potvrdený. Don Ižold pochádza z Rybníka nad Hronom v okrese Levice a v januári oslávil svoje 50. narodeniny. Ako provinciál bude ôsmym v histórii slovenskej provincie (od roku 1939) a prvým z generácie „ponovembrových“ saleziánov. Do úradu nastúpi v júni, keď skončí svoj šesťročný mandát doterajší provinciál don Karol Maňák. Slovenská provincia má aktuálne 212 spolubratov, ktorí pôsobia na Slovensku, v Rusku a v Azerbajdžane. *in, ah*

SVET Don Chávez píše mladým o pápežovi Františkovi

Aj tento rok sa nástupca dona Bosca prihovoril mladým zo Saleziánskeho mládežníckeho hnutia. V úvode svojho posledného posolstva deviaty nástupca svätého Jána Bosca don Pascual Chávez mladým píše: „Chcel by som, aby tieto moje slová prenikli do vašich srdc. Rád by som vám povedal, že som vás mal stále rád a budem vás mať rád aj naďalej.“ V posolstve rozvinul hlavný predstavený najmä myšlienku veľkého sna o Cirkvi. Don Chávez hovorí aj o mnohých tvárach mladých, ktorých stretol a videl v nich hľadanie a veľkú túžbu po šťastí, vyjadrenú radosťou a sviatočnosťou. „Vždy som vám ukazoval Cirkev ako miesto, ktoré Kristus vybral a ponúkol na stretnutie s ním a na počúvanie jeho slova. Práve jeho diskretná prítomnosť stimuluje vašu slobodu vzdelávať myseľ, srdce i vôľu.“ Deviaty nástupca dona Bosca na záver svojho posledného posolstva mladým vyznáva: „Cítim, že slová dona Bosca môžu byť aj mojimi. Aj posledný dych môjho života bude patriť vám, drahí mladí. Prosím aj vás o dar vašich modlitieb, aby som s vernosťou a láskou pokračoval v službe Cirkvi a saleziánskej rodine.“ *jm*

MLADÍ Na Trnávke hrali pre dona Bosca muzikál Ester

Mladí v saleziánskom stredisku Bratislava-Trnávka pripravili pri príležitosti osláv sviatku sv. Jána Bosca, vychovávateľa mladých a učiteľa mládeže a zároveň patróna tamojšieho kostola a farnosti, takmer 90-minútový muzikál s názvom Ester. Príbeh s biblickým motívom je vsadený do prostredia strednej školy, v ktorej je Ester kapitánkou basketbalového tímu a jej otec je riaditeľ, ktorý musí riešiť problematickú 3. D. Gradujúci dej, sprevádzaný spevom a choreografiami, pripravovali aktéri približne tri mesiace. Pomoc ponúkli nielen farníci, ale aj herci Ján Gallovič a Jozef Šimonovič. „Páči sa mi príbeh Ester, ženy, ktorá je silná a vydá sa na cestu obety a záchrany svojho národa,“ povedal režisér salezián Juraj Koval. Muzikál mal veľký úspech a počas generálky, dvoch vypredaných premiér a dvoch repríz sa v sále strediska vystriedalo viac než tisíc divákov. *mm*

SLOVENSKO Don Titus Zeman má povest' mučenika

V prvú januárovú nedeľu sa v Bratislave-Vajnoroch uskutočnilo spomienkové stretnutie pri príležitosti nedožitých 99. narodenín dona Titusa Zemana. Pri tejto príležitosti sa v jeho rodisku zišlo vyše sto jeho ctiteľov, príbuzných i členov saleziánskej rodiny. Po krátkej modlitbe vďačnosti vo farskom kostole sa prítomní presunuli k jeho hrobu. Potom nasledovala prednáška vicepostulátora dona Jozefa Slivoňa, ktorý poukázal na hlbokú ľudskosť i vzťah k Bohu, ktoré Boží služobník prežíval. „Základom toho ľudského bol pevný charakter, ktorý sa prejavoval v múdrosti, čestnosti, pravdovravnosti, spravodlivosti, v miernosti a vo veľkej morálnej sile. Základom toho Božieho bola hlboká viera v stálu prítomnosť dobrotivého Boha,“ prihovoril sa účastníkom don Slivoň. „O Titusovi Zemanovi môžeme hovoriť ako o Božom služobníkovi s povestou mučenika, tak nám to bolo povedané z Kongregácie pre kauzy svätých,“ dodal. *mm*

MLADÍ Pápeža Františka v Ríme pozdravili aj Slovenky

Koncom januára navštívil pápež František saleziánsku farnosť Sacro Cuore v Ríme. Priateľský okamih s komunitou, hoci trval len 15 minút, bol veľmi dôležitý. Hovorili o rôznych aspektoch a pastoračných témach. „Stretnutie s pápežom bolo priateľské a spontánne. Dobré nás pozná, pretože naša rehoľa bola založená v Latinskej Amerike. Aj pápež František bol jedným z našich sprievodcov na ceste nového inštitútu,“ povedala sestra Mary Mercedes Guaita z rádu Misionárok zmŕtvychvstalého Krista. Pápež prejavil veľký záujem o ich dielo, ktoré sa týka ľudí a mladých na okraji. Pozdraviť hlavu Katolíckej cirkvi mohli aj dve slovenské animátorky. „Bol to pre mňa veľmi silný moment. Už len jeho samotná prítomnosť. Čo si tak odnášam, je to, že Boh je Bohom prítomnosti. Veľmi zdôrazňoval, že jediný čas, keď sa s ním môžeme stretnúť a niečo robiť, je naozaj tá prítomnosť. A že toto máme skutočne žiť,“ povedala vo svojom svedectve Katarína Porubská, jedna zo slovenských animátoriek. *mm*

SVET Relikvie dona Bosca ukončili svoju púť

Po päťročnom putovaní sa relikvie dona Bosca vrátili opäť do Turína. Urna s pozostatkami navštívila 132 krajín sveta, čo bolo prípravou na 200-sté výročie narodenia dona Bosca, ktoré začne sláviť saleziánska rodina v auguste tohto roku. Pri príležitosti návratu relikvií sa 30. januára v Turíne konala slávnosť, na konci ktorej sa všetkým prihovoril don Pascual Chávez, hlavný predstavený saleziánov. „Keď som bol pred dvanástimi rokmi zvolený za hlavného predstaveného a prišiel som do tejto baziliky sláviť svätú omšu, odovzdal som mladých z celého sveta pod ochranu Panny Márie Pomocnice. Teraz, keď končím svoj úrad, som nesmierne šťastný, že vidím tento chrám naplnený mladými zo všetkých kútov sveta.“ Vo svojom večernom slovku vyjadril radosť z toho, že vidí množstvo mladých zo všetkých kútov sveta a konkrétnymi radami ich povzbudil k radostnému prežívaniu živej viery. *in, ah*

SLOVENSKO Nemecká top firma objavila saleziánsku školu na Slovensku

Nemecká firma Mafell dala Strednej odbornej škole sv. Jozefa Robotníka v Žiline na užívanie profesionálne náradie pre stolárov v hodnote viac ako 20 000 eur. Okrem toho 23. januára v škole slávnostne uviedli novú formátovaciu pílu značky Felder za 10 000 eur, ktorá je technologickou špičkou vo svojom odbore. Značka Mafell patrí na svete k najvyššej triede v oblasti ručných elektrických náradí už viac ako 150 rokov. Saleziánska škola je prvou školou na Slovensku, ktorú táto prestížna firma podporila. Na slávnostnom odovzdávaní sa zúčastnil konateľ českej pobočky firmy Mafell pán Odvárka, konateľ firmy Profináradie pán Lauro, ktorý predáva výrobky značky Mafell na Slovensku a poskytuje k nim servis. „Keď vaši žiaci na pohovore do práce povedia, že na škole pracovali so značkou Mafell, určite si nájdú prácu,“ povedal Odvárka. „Sami nevieme, prečo si nás vybrali,“ hovorí riaditeľ školy don Viliam Riško SDB, „ale sme veľmi radi. Aj týmto spôsobom sa zvýšila konkurencieschopnosť našich žiakov a zvýšila sa ich uplatniteľnosť na trhu práce.“ *jm*

DOMKA Pôstne zamyslenia štartujú

Už štvrtý raz v Pôstnom období prichádzajú organizácie Domka a Laura so sériou každodenných pôstnych zamyslení pre mladých s názvom Forty For You, ktoré sú k dispozícii od Popolcovej stredy. Zamyslenia, ktoré píše mladí autori zo stredísk, vychádzajú z evanjelia dňa a sú doplnené ilustráciou, krátkou modlitbou, predsavzatím a zaujímavým bonusom. Cieľom projektu je ukázať mladým inšpirujúcu a atraktívnu formu čítania Svätého písma a ponúknuť im možnosť, ako sa pripraviť na slávenie veľkonočných sviatkov. Pôstne zamyslenia budú od 5. marca pribúdať každý deň na facebookovej stránke Forty For You. *mh*

SVET Začala sa diecézna fáza blahorečenia dona Carla Bragu SDB

V predposledný januárový deň počas slávnostného obradu v Katedrále sv. Ferdinanda na Filipínach otvorili diecéznu fázu blahorečenia a kanonizácie Božieho služobníka dona Carla Bragu. Slávnostnej Eucharistii zo sviatku dona Bosca predsedal arcibiskup Paciano Aniceto. Kardinál Joseph Zen v homílii hovoril o donovi Bragovi ako o otcovi jeho saleziánskeho povolania. Medzi prítomnými boli provinciáli Filipín, provinciál Číny, generálny postulátor don Pierluigi Cameroni, vicepostulátor don Nestor Impelido a viacerí členovia saleziánskej rodiny, ktorých don Braga spovedal a duchovne sprevádzal. Carlo Braga stratil matku v útlom veku. Zverili ho najprv dcéram Márie Pomocnice kresťanov, neskôr saleziánom v Sondriu. Po vypuknutí prvej svetovej vojny ho naverbovali. Vstúpil k saleziánom a prihlásil sa ako misionár na Ďaleký Východ. V roku 1930 sa stal provinciálom Číny. Založil prvú saleziánsku školu v Pekingu, čím naplnil jeden zo snov dona Bosca. Keď Čínu zasiahol komunizmus, začal saleziánsku prítomnosť na Filipínach. V roku 1955 sa stal provinciálnym delegátom a v roku 1958 provinciálom. Zomrel v Bacalor na Filipínach 3. januára 1971. *jm*

Veľký sen pápeža

Zažívame veľkú radosť a obdiv mnohých, že dnes máme účasť na ohlásení novej jari Cirkvi a sveta. Proroci nešťastia, ktorí hovorili o zime Cirkvi, musia ešte raz uznať svoj omyl. Tento nový závan jari, dar Svätého Ducha, má tvár a srdce. Tvár a srdce pápeža Františka. Jeho pokorné, jednoduché a radostné vystupovanie poukazuje na jeho vnútorný život. Je to človek intenzívne zjednotený s Pánom Ježišom, okolo ktorého sa sústreďujú jeho gestá, postoje a myšlienky. Lebo Pán Ježiš je Slovom Boha dobroty, jemnosti a milosrdenstva.

Veľmi nás oslovuje osoba pápeža – je jemný, ale je zároveň mužom-skalou. Celá jeho morálna sila, sloboda skutkov aj slov, spolu so žiariacim prorocťom pochádzajú z jeho pevného zakorenenia vo veľkom sne, v projekte nádeje.

Tento sen, projekt, v ktorom je zakorenený pápež František, je nákazlivý a priťahuje mnoho mladých. Ten sen je Cirkev oslobodená od svetáckeho ducha, Cirkev oslobodená od malomeštiackeho sklonu a od uzavretosti sa do seba samej, oslobodená predovšetkým od klerikalizmu a maskulinizmu. Cirkev vtelená do tohto sveta, ktorá žiari v najchudobnejších a trpiacich. V srdci pápeža Františka je táto veľká túžba po Cirkvi, ktorá prijíma všetkých, odhliadnuc od rozdielností kultúr, rás, tradícií a náboženského vyznania; ktorá vychádza do ulíc, aby evanjelizovala a slúžila. Cirkev – otvorený domov pre celé ľudstvo.

Pápež František sa horlivo venuje tomuto snu, nosí ho v srdci a chce, aby všetci veriaci a osobitne mladí prežívali rovnako intenzívne svoje misionárske nadšenie. Mladí sú totiž neodmysliteľnými protagonistami tejto novej jari Cirkvi. Svätý Otec žiada teda mladých o to isté, k čomu ich pozýva aj don Bosco: aby zapálili vo svojich srdciach oheň nového zánietenia, aby investovali svoju energiu a svoj život do vznešených ideálov, do veľkých morálnych hodnôt. A saleziánska rodina chce pomáhať mladým chrániť si tento sen a realizovať ho v živote.

(zo slov dona Pascuala Cháveza V. SDB) ■

Vďaka aj za dve návštevy, don Chávez!

Deviaty nástupca dona Bosca don Pascual Chávez končí po dvanástich rokoch svoju službu hlavného predstaveného saleziánov. Od 22. februára prebieha v Ríme 27. generálna kapitula Saleziánskej spoločnosti, ktorá zvolí desiateho nástupcu sv. Jána Bosca.

Za dvanásť rokov svojej služby prišiel don Chávez na Slovensko dvakrát: 12. – 15. novembra 2004 a 1. – 3. septembra 2011. Pred druhou návštevou v rozhovore pre náš časopis spomenul aj zážitok z prvej návštevy: „Moment, na ktorý nikdy nezabudnem, bola cesta vo vlaku z Košíc do Bratislavy. Pamätám si, aký som bol zmoknutý, lebo doslova lialo. Premočený a unavený som si chcel trochu oddýchnuť. Zavolali ma však medzi mladých, a tak som šiel do vozňa, kde boli oni. To bola pre mňa jedna nezabudnuteľná cesta. Mala taký nádych, že sme chceli, aby sa táto cesta s mladými nikdy neskončila.“

Pri druhej návšteve v roku 2011 zložili do rúk dona Cháveza 1. septembra v Žiline doživotné sľuby štyria saleziáni a tri sestry saleziánky: „Slávime tu lásku. Nikto nesmie byť smutný. Nestávame sa bratmi a sestrami, aby sme robili veci a akcie. Stávame sa nimi kvôli niekomu, kto nás miloval ako prvý.“

„Chcel by som vidieť Slovensko stále plné mladých. Aj mladých saleziánov, lebo by to znamenalo, že práca, ktorú robíme medzi mladými, má dopad aj na povolania a prejavuje sa vo veľkej veľkodušnosti. Želám si preto, aby Slovensko malo stále túto duchovnú plodnosť, lebo malo svätých. Aby malo plodnosť pastoračnú a misionársku, lebo táto provincia sa vyníma veľkou misionárskosťou.“

V dňoch, keď don Chávez končí svoju službu, chceme Bohu ďakovať za tohto muža Cirkvi, otca saleziánskej rodiny, ktorý bol veľkým darom aj pre slovenských mladých a rodinu dona Bosca pod Tatrami. ■

rhsdb

Don Pascual, ďakujeme zo srdca. Vďaka Bohu za Vás a za všetky milosti, ktoré sme cez Vašu službu dostali. Nech Vám Pán zachová vždy verné a veľkodušné srdce pre mladých a pre službu v jeho Cirkvi.

Medzinárodné saleziánske športové hry

PGSI 2014

Športový, duchovný, organizačný zážitok!

Autor: rhsdb | Foto: archív redakcie

Saleziánska rodina a mladí na Slovensku sa pripravujú na privítanie XXV. medzinárodných saleziánskych športových hier PGSI 2014. Budú sa konať v dňoch 30. apríla až 5. mája v Bratislave. Toto podujatie je súčasťou osláv 90. výročia príchodu saleziánov na Slovensko. Bližšie sme sa ňom porozprávali s jeho riaditeľom – saleziánom laikom Radom Rumanovičom.

Prvý raz v histórii organizujú saleziáni na Slovensku takéto medzinárodné podujatie pre mladých. Čo všetko zahŕňa príprava veľkej akcie, ako je táto?

Dôležité je zabezpečiť to nevyhnutné ako ubytovanie, večerné programy, ihriská, stravovanie. Následne je tu výzva postaviť naše reprezentačné tímy. Súbežne s tým prebiehala registrácia zahraničných tímov a tiež

Koľko ľudí na tom všetkom pracuje a v akých tímoch?

Máme skupinu asi desiatich ľudí, ktorá to výkonne riadi. Najviac sa venuje tvorbe predstáv, ako by to malo vyzeráť. Potom sú tu tímy pre propagáciu a komunikáciu, pre webstránku, tiež duchovný tím pre prípravu duchovných ponúk počas podujatia. Samozrejme, treba pripočítať prípravu dobrovoľníkov, nezabudneme ani na trénerov, ktorí sa už venujú našim slovenským športovcom – veríme, že budeme veľmi úspešní.

V čom konkrétne budú súťažiť naši športovci?

Na PGSI 2014 budeme mať ako Slovensko historicky najväčšie zastúpenie, celkom viac ako 100 športovcov: veľký futbal starší chlapci, veľký futbal mladší chlapci – až dve družstvá, futbal (malý futbal v hale) starší aj mladší chlapci, starší chlapci volejbal i basketbal, dievčatá staršie aj mladšie volejbal a tiež stolný tenis štyria chlapci a jedno dievča. V týchto všetkých športoch sme sa už ako Slováci na PGSI zúčastnili, ale nikdy nie naraz vo všetkom. Novinkou pre celé PGSI bude ženský futbal. Aj tu budeme mať slovenskú reprezentáciu.

Stovka športovcov je pekné číslo. Odkiaľ sa vzali? Ako vyzerá ich príprava?

Ešte v septembri minulého roka sme oslovili niektorých mladých trénerov pre naše tímy. No a štyri mesiace sme oslovovali cez saleziánsku rodinu mladých v našich strediskách a spisovali sme športovcov. Tímy sa teraz už stretávajú na svojich dvoch až troch sústrezeniach pred hrami.

Otvorenie PGSI v roku 2010
v Taliansku, Lignano Sabbiadoro

dobrovoľníkov. Pre takéto podujatie sa tiež usilujeme získať partnerov a sponzorov. No a celé to sprevádza vybavovanie mnohých drobností – pravidiel, ceny, dary, rozpisy, medializácia, dohody s médiami, príprava sprievodného programu...

Bude možné hry PGSI 2014 sledovať niekde cez médiá?

Máme rozbehnutú super spoluprácu s Televíziou NOE, všetky zaujímavé časti chcú prenášať. A uvidíme, ako sa nám podarí dohodnúť ešte ďalšie médiá. Samozrejme, všetko podstatné bude na našej webovej stránke.

Čo by si ešte prezradil z príprav?

Osobne ma veľmi potešilo, že máme čestné predsedníctvo známych slovenských športových osobností, ktoré nám fančia a podporujú tieto hry. Sú to Alfonz Juck, Peter Sagan, Marek Hamšík, Lucia Kupčíková, Zuzana Štefečeková, Matej Beňuš, Samuel Piatecký a tiež Martin Rančík. Väčšina z nich by mala byť prítomná na hrách a odovzdávať medaily. Chystáme aj krásny a pútavý otvárací ceremoniál, prístupný pre verejnosť – kapacita obecnstva bude asi 1 500 divákov. Zaujímavosťou bude priestor vyhradený iba pre športovcov. Zväčša to bývalo tak, že mimo zápasov trávili čas v hoteloch alebo len tak v meste. My im ponúkame akúsi „športovú dedinu“, kde môžu oddychovať, športovať, relaxovať alebo navštíviť aj „Valdocco“.

Slovensko vyhralo v roku 2010 futbalové PGSI v oboch kategóriách.

Na foto mladší tím na stupni víťazov.

Súčasťou programu budú aj sprievodné aktivity. Čo ponúknete mladých zo zahraničia?

Prvý večer bude otvárací ceremoniál, druhý deň večer chystáme animovanú adoráciu, tretie poobedie plánujeme výlety po meste, návštevu hradu alebo aj Devína. V záverečný deň, v nedeľu, bude slávnostná omša, odovzdávanie cien a záverečný ceremoniál.

Na záver nám priblíž slogan týchto hier.

Motívom PGSI 2014 sú slová: „Športový, duchovný a organizačný zážitok!“ Zhŕňajú to, čo je už na hrách akosi zaužívané: sú to športové hry; ďalej – ako saleziáni chceme, aby mladí zažili a vnímali aj duchovné veci – tájomstvo vo svojom živote; a „organizačný“ zážitok – to je naša výzva spraviť celé hry na jednom mieste – v športovom areáli Pasienky. ■

V čestnom predsedníctve PGSI 2014 je aj atletický manažér pán Alfonz Juck, ktorý pôsobí v oblasti športu už od roku 1972. Opýtali sme sa ho, ako vníma toto podujatie:

Som veľmi rád, že saleziánske hry po prvýkrát zavítajú na Slovensko. Ako organizátora športových a najmä atletických podujatí ma to teší dvojnásobne, lebo tam bude aj duchovný moment. Ten sa na bežných športových súťažiach ťažko objavuje. Takto sa bude súťažiť, hrať, tešiť a radovať s jedným úmyslom. Aj pre tento úmysel som rád prijal ponuku byť v čestnom predsedníctve a teším sa.

Salezián koadjútór Radovan Rumanovič je riaditeľom PGSI 2014.

PGSI 2014 v kocke

Účastníci na PGSI 2014

Asi 1 200 mladých športovcov z celej Európy. Doteraz (uzávierka časopisu v polovici februára) sú prihlásené Belgicko, Nemecko, Palestína, Slovinsko, Španielsko, Taliansko.

Športy na PGSI 2014

Súťaží sa v dvoch vekových kategóriách – rok narodenia 1996 a mladší, 1998 a mladší.

Futbal, futsal, volejbal, basketbal, stolný tenis.

Program PGSI 2014 v Bratislave

Streda

30. 4. 2014 príchod, ubytovanie a porada s trénermi a saleziánmi

Štvrtok

1. 5. 2014 prvý hrací deň a otvárací ceremoniál

Piatok

2. 5. 2014 druhý hrací deň sprevádzaný kultúrnou a duchovnou aktivitou

Sobota

3. 5. 2014 tretí hrací deň, poobedňajšie výlety a večerná disco party

Nedeľa

4. 5. 2014 spoločná svätá omša, zápasy o umiestnenie a záverečný program

Pondelok

5. 5. 2014 odchod domov

Webstránka www.pgsi2014.sk

Oficiálna webstránka má slovenskú a anglickú verziu. Nájdete na nej viac o histórii hier aj s fotogalériou, no najmä všetky základné informácie o tomto XXV. ročníku, ktorý sa odohrá v Bratislave: športy, tímy, pravidlá, športoviská, ale aj články o tom, ako prebieha.

Slováci a PGSI

Slovenskí mladí sa na hrách zúčastnili prvý raz v roku 1994 na Malte; doteraz reprezentovali svoju krajinu na PGSI dvanásťkrát a viac rás sa vrátili s medailami. V roku 2010 sa chlapcom futbalistom podarilo obsadiť prvé priečky v oboch kategóriách (mladší a starší), čím dosiahli zatiaľ najväčší úspech Slovenska na týchto hrách.

História PGSI

Prvé hry – organizovaný turnaj – sa konali v roku 1967 v Taliansku. V roku 1988 sa turnaj rozšíril z Talianska do celej Európy. V roku 1990, keď sa hry prvý raz konali na Malte, dostali prívlastok medzinárodné. Začalo sa meniť aj miesto ich konania. Medzi účastníkov vtedy prichádzala napr. Brazília či Sýria, aktuálne sú to zväčša len európske krajiny.

Doterajšie ročníky PGSI

1990 MALTA Gozo
 1991 ŠPANIELSKO Barcelona
 1992 TALIANSKO Janov
 1993 SLOVINSKO Ľubľana
 1994 MALTA La Valetta
 1995 PORTUGALSKO Lisabon
 1996 TALIANSKO Katánia
 1997 POĽSKO Varšava
 1998 TALIANSKO Turín
 1999 ŠPANIELSKO Valencia
 2000 ŠPANIELSKO Madrid
 2001 POĽSKO Varšava
 2002 TALIANSKO Katánia
 2003 CHORVÁTSKO Záhreb
 2004 TALIANSKO Rimini
 2005 POĽSKO Varšava
 2006 CHORVÁTSKO Záhreb
 2007 NEMECKO Duisburg
 2008 SLOVINSKO Ľubľana
 2009 – 2010 – 2011 Hry sa konali oddelene vo viacerých krajinách: Taliansko (Lignano), Chorvátsko (Záhreb), Česká Republika (Ostrava), Slovensko (Bratislava)
 2012 POĽSKO Krakov
 2013 CHORVÁTSKO Záhreb

Anketa o zážitkoch Slovákov z PGSI

Spracoval: mh | Foto: archív redakcie

Roman Jakubec

Účastník PGSI 2010 v Taliansku

„Mal som tú česť reprezentovať Slovensko v malom futbale. Boli to tie menšie hry, keďže sa konali iba turnaje v basketbale a malom i veľkom futbale. Zažili sme však úžasnú atmosféru. Večerné výlety do mesta, priateľské pozdravy a povzbudzovanie, menenie tričiek s chalanmi z iných krajín, ale aj spoločná svätá omša všetkých účastníkov – atmosféra, vďaka ktorej na PGSI nikdy nezabudnem. Bonusom bolo umiestnenie oboch našich slovenských tímov na 1. mieste v malom futbale, čím sme dosiahli veľký úspech.“

Marko Čižmárik

Účastník PGSI 2003 v Chorvátsku, 2005 v Poľsku a 2006 v Chorvátsku

„PGSI sa v prvom rade nieslo v typickom saleziánskom duchu, teda veľkých kamarátstiev, zážitkov a športu, ktorý nás tam na zopár dní spojil. Na jednom mieste sústredených vyše tisíc súťažiacich z rôznych kútov saleziánskeho sveta prinieslo neobyčajnú atmosféru. Pre mňa ako chlapca to boli veľmi vzácne chvíle a som vďačný, že som sa mohol zúčastniť trikrát a dvakrát sme dokonca vyhrali.“

Viliam Kotula

Účastník PGSI 2008 v Nemecku a 2009 v Slovinsku

„Bol som na dvoch PGSI. Na tie prvé som šiel do Nemecka plný očakávaní, keďže som o hrách počul už z rozprávania. Bol to pre mňa zážitok na celý život. Všade bolo plno mladých ľudí, ako keby sa v Duisburgu konali Majstrovstvá Európy. Usporiadatelia zabezpečili všetko, až som sa čudoval, že toto je turnaj kresťanskej mládeže. Čo je však najpodstatnejšie, náš výber tvorili super ľudia, boli sme skvelý kolektív, stále sme sa smiali. V Slovinsku som to prežíval ešte viac, pretože som bol o rok starší a chcel som si to ešte viac užiť. Opäť to bol veľmi kvalitný turnaj, organizačne zvládnutý na jednotku. Vo finále sme prehrali a skončili na druhom mieste. Pre nás bolo však víťazstvom niečo iné. Vytvorili sa medzi nami silné kamarátske putá, ktoré trvajú dodnes.“

Kamil Kopčík

Účastník PGSI 2010 v Taliansku

„Úžasná príležitosť spoznať iné saleziánske kultúry a vytvoriť skvelú partiu, to boli pre mňa PGSI. Som veľmi vďačný za možnosť zahrať si za slovenskú reprezentáciu a teším sa, že aj naša provincia dostala šancu ukázať, ako majú vyzeráť hry, na ktoré sa tak ľahko nezabúda!“

Anton Dluhoš

Účastník PGSI 2001 v Poľsku

„Keď som sa dozvedel, že idem na PGSI do Varšavy, v tom ošiali som skríkol: ‚Super, v Maďarsku som ešte nebol!‘ Mali sme z toho srandu poriadne dlho. Na všetkom sme sa vedeli spolu zasmiať, aj sami na sebe. Spomínam si na perfektnú partiu, fantastickú atmosféru, každý deň bola zábava, hrali sa rôzne hry... Aj keď sme skončili štvrtí, nám to neprekážalo, nehádali sme sa, ale hrali pre radosť. Povzbudzovali sme aj iné tímy, naučili sme sa ich pokriky a najmä si všetci pamätáme na poľské volejbalistky, s ktorými sme sa skamarátili.“

Martin Kováč

Účastník PGSI 2006 v Chorvátsku a 2007 v Nemecku

„Na PGS sa nedá zabudnúť. Spoznal som tam veľa kamarátov a dodnes spomíname na jedinečné zážitky, či už pri cestovaní do miest, kde sa hry organizovali, ale najmä na tie pri samotných hrách. Dokonca som sa po rokoch dopyčul, že sa tam nehrá len futbal, ale aj ďalšie zaujímavé športy. Je super, že sa to takto rozrastá.“

Dano Grigar

Účastník PGSI 2005 v Poľsku

„Dona Bosca som spoznal ešte ako malý chalan a doteraz je pre mňa progresívnym svätcom – človekom, ktorý bol na pulze doby. Nedobiehal svet, ale svet sa snažil napodobňovať jeho. Podobný pocit som zažil v roku 2005 na PGSI v poľskej Varšave. Páči sa mi, keď sa veci menia, vylepšujú a naše mentálne mantinely sa posúvajú. Okrem masovosti akcie a skvelej organizácie vo mne navždy ostane pocit, že patríam do skupiny veriacich ľudí, ktorí sú ľuďmi tejto doby.“

Môj zdroj – fascinácia krásou Boha

Autor: Daniela Tkačíková | Foto: František Valiček

Bola som deviatačka, keď som začala navštevovať saleziánske stredisko častejšie, ako len v čase našich dievčenských stretiek. Trávila som tam stále viac a viac času, na stretku som si našla skvelú partiu dievčat. No hoci som sa mala s kým bláznit', rozprávať a snívať, niečo mi chýbalo.

Vnútri som cítila, že sa veľmi mením, a mala som z toho v sebe mnoho nepokoja.

Prežívala som krízu, disharmóniu s prostredím, v ktorom som žila, kde sa všetko zdalo také ideálne. Akurát v mojom srdci to ideálne ani zďaleka nevyzeralo. Táto kríza bola jednou z prvých, ktoré ovplyvnili môj život.

Takisto aj ja. Začala som ochotne chodiť na sväté omše viackrát do týždňa a na duchovné obnovy každý mesiac. Sviatosť zmierenia bola čím ďalej, tým viac mojou osobnou sviatosťou. Začala som meditovať nad Božím slovom. Pomaly sa všetky tieto prvky duchovného života pre mňa stávali osobnými, mojimi.

na svoj život, no vďaka Božiemu milosrdenstvu vidím aj dopredu. Vďaka spovedi môžem snívať o budúcnosti. A môžem ju aj žiť. Duchovné cvičenia sú pre mňa výnimočným časom Božej milosti. Vtedy mám možnosť pozrieť sa na svoj život ako na celok, uvažovať o svojom životnom projekte, o tom, ako ho vidím ja a ako Boh.

Do tohto pohľadu medzi mnou a Bohom je však pre mňa dôležité pustiť aj iného človeka. Priateľa duše, duchovného vodcu. Nikdy som nemala jedného, ktorého by som tak oficiálne nazývala a ktorý by o tom vedel. No vždy tu bol niekto taký, kto ma najviac viedol. V rôznych obdobiach života to boli rôzni ľudia. Dali mi úplne iný pohľad na veci okolo a na môj život. Cez nich ku mne často hovoril sám Boh. O svoj duchovný život však veľakrát zvädzam boj: s prioritami, časom či s lenivosťou. Niekedy prehrávam, nie-

Našťastie som ju mohla prečkať v oratku a medzi saleziánmi, ktorí mi v tom období ukázali ideál svätosti a pomohli mi vykročiť vpred – k cieľu zvanému nebo.

Začiatok bol nádherný. Prvé duchovné cvičenia medzi rozprávkovo krásnymi kopcami posiatymi jesennými listami mali povahu zaľúbenia. Bola som fascinovaná krásou duchovného života, ktorý mi saleziáni predostreli. Bola som fascinovaná krásou Boha. Ako keď je človek zaľúbený. Chce byť iba s tým druhým, chce sa mu na sebe pracovať pre dobro toho druhého a nemusí vynakladať veľkú námahu na akúkoľvek pomoc milovanej osobe.

Veľakrát sa mi osvedčila pravda, ktorú raz povedala moja animátorka: „Daj Boha na prvé miesto, zariad' si deň tak, aby si mala svätú omšu, a všetko ostatné sa zariadi samo.“ A často vidím, že milosť svätej omše skutočne prenikne celý zvyšok môjho dňa, môjho života. Prežiť svätú omšu vedome a sústredene mi veľmi pomáha ranné meditovanie evanjelia dňa. Božie slovo je kotva, ktorá mi potom cez deň neraz ukazuje, čo robiť, kadiaľ ísť. To, ako kráčam životom, môžem vidieť na duchovnej obnove, počas ktorej sa zastavím, nadýchnem a obzriem späť. Vďaka tomu spoznávam viac samu seba aj Boha. A to isté zažívam aj pri svätej spovedi. Môžem sa pozrieť späť

Často vidím, že milosť svätej omše skutočne prenikne celý zvyšok môjho dňa.

kedy vyhrávam. Mám pocit, že sa to podobá biblickému kúkoľu a pšenici, ktoré rastú vždy spolu (Mt 13, 29 – 30). Ale rastú! A dnes, keď už študujem v inom meste, zbieram ovocie všetkých obnov a duchovných cvičení, ktoré som zažila počas strednej školy. A snažím sa ustavične žiť v hlbokom vzťahu s Bohom, lebo je to to najkrajšie, čo poznám! ■

Duchovné zdroje kresťana podľa dona Bosca

Spracoval: Pavol Grach SDB | Foto: archív redakcie

Don Bosco predkladá kresťanom klasické zdroje duchovnosti: v prvom rade sa duchovný život kresťana formuje tromi božskými čnosťami: vierou, nádejou a láskou. Tieto čnosti sú Božím darom, ale don Bosco povzbudzuje, aby sme boli aktívni v ich prežívaní. Druhým veľkým zdrojom je nekonečná Božia trpezlivosť a milosrdenstvo s našimi hriechmi a pokleskami. Tento proces milosrdenstva sa stáva školou lásky. Preto don Bosco vysvetľuje: Na čo slúžia všetky tieto prejavy milosrdenstva? Na to, aby tí, čo bojujú tu na zemi, si zamilovali nebeskú radosť, ktorú požíva Cirkev oslávená. (...) Z prežívania tejto živej jednoty medzi oslávenou a putujúcou Cirkvou sa čerpá odvaha a radosť bojovať.

Ale najdôležitejším prvkom duchovného života je modelovanie svojho života podľa Ježiša Krista. Don Bosco píše: Nikto nemôže patriť Kristovi, ak sa nesnaží napodobňovať ho. Má sa modliť tak, ako sa modlil on (...). Má byť k dispozícii chudobným, núdzným a maličkým tak, ako bol on. Nesmie byť namyslený, nemá mať prehnané nároky, nemá byť arogantný. Má byť všetkým pre všetkých, aby získal všetkých pre Ježiša Krista.

Kresťan sa má správať voči svojmu blížnemu tak ako Ježiš voči svojim nasledovníkom: jeho konanie má byť povzbudzujúce, láskavé, plné vážnosti, dobrotu a jednoduchosti. Kresťan má byť pokorný, lebo Ježiš Kristus bol pokorný, keď na kolenách umýval svojim učeníkom nohy. Umyl ich aj Judášovi, o ktorom vedel, že ho zradí. Opravdivý kresťan sa považuje za menšieho od všetkých a za sluhu všetkých. Kresťan poslúcha, ako aj Kristus poslúchal, bol podriadený Márii a Jozefovi a napokon bol poslušný Otcovi až na smrť na kríži. Pravý kresťan teda poslúcha

rodičov, svojich nadriadených, lebo v nich vidí samého Boha, ktorého treba poslúchať, lebo oni ho zastupujú.

Pravý kresťan je striedmy v jedení a pití tak, ako bol Kristus na svadbe v Káne a v Betánii, teda triezvy, ovláda sa, je vnímavý na potreby druhých, viac sa zaoberá duchovným než telesným pokrmom. Dobrý kresťan je priateľ, ako bol Kristus so svojimi priateľmi, s Jánom a Lazárom. Má ich rád kvôli Bohu a v Bohu, zveruje im ta-

Nikto nemôže patriť Kristovi, ak sa nesnaží napodobňovať ho.

jomstvá svojho srdca, a ak upadnú do zlej situácie, usiluje sa ich priviesť späť do stavu milosti. Skutočný kresťan vie s trpezlivosťou prijať ukrátenia, chudobu tak, ako to vedel aj Ježiš, ktorý nemal ani kde hlavu skloniť. Vie byť trpezlivý aj pri ohováraníach a osočovaniach, ako bol Kristus trpezlivý

v týchto veciach voči zákonníkom a farizejom, ponechajúc na Boha, aby on preukázal jeho nevinnosť. Kresťan vie znášať údery a rany tak ako Kristus vo svojom utrpení. Kresťan vie znášať aj duchovné bolesti, lebo Kristus bol zradený jedným zo svojich učeníkov a opustený všetkými. Dobrý kresťan je ochotný prijať s trpezlivosťou každé prenasledovanie, každú chorobu i smrť, lebo tak to robil Ježiš Kristus, ktorý s trňovou korunou na hlave, s telom doráňaným od bičovania, s nohami a rukami prebitými klincami odovzdal svoju dušu Otcovi. Má to robiť takým spôsobom, aby dosiahol to, čo vyjadril sv. Pavol: Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.

Kto takto nasleduje a napodobňuje Krista vo svojom živote, môže si byť istý, že jedného dňa bude s ním oslávený v nebi. ■

FAMILY GARDEN

akčne šíri dôležitosť rodiny

Autor: BO | Foto: Martin Ondruš

Zdravá a funkčná rodina je príkladom pre nastupujúce generácie. Dnes sa však mnohé rodiny zmietajú v krízach a nevedia si pomôcť. Práve preto sa od januára 2014 rozhodli saleziáni spolupracovníci v Bratislave na Miletičovej otvoriť nové poradenské centrum pre rodinu.

Poslanie:

Byť tu pre dobro rodín

Hlavným cieľom FAMILY GARDEN je hovoriť mladým, snúbencom, manželom, rodinám o problémoch, ktoré sú súčasťou života. A nielen o nich hovoriť, ale ich aj riešiť – a to saleziánskym štýlom. Veď dnes je viac ako inokedy potrebné poukázať na rodinu ako na hodnotu, ktorú treba chrániť a vyzdvihnúť jej dôležitosť pre zdravú spoločnosť. Projekt nadväzuje na predchádzajúce dlhoročné skúsenosti vyškolených manželských párov na prípravu snúbencom. Svedectvá manželov, ktoré sú v projekte ponúkané formou prednášok, niekoľkokrát odzneli aj na Manželských stretnutiach v Banskej Bystrici.

Ponuka:

Prednášky, svedectvá a poradenstvo

V preventívnej oblasti chce FAMILY GARDEN pomáhať formou prednášok, vzdelávacích programov, ale aj osobných terapií a poradní (právnych, psychologických, sociálnoekonomických, pedagogických, zdravotných a i.). Na tento rok a začiatok budúceho roka je zatiaľ dohodnutých približne 15 manželských párov, ktorí sú ochotní svedčiť a hovoriť o svojich problémoch – ako vznikli, ako ich riešili a ako sa vďaka nim zmenili. Taktiež každý mesiac prídu so svojimi prednáškami a odbornou pomocou rôzni odborní garanti.

Spolupráca:

Odborníci ako dobrovoľníci

Momentálne svoju pomoc pre FAMILY GARDEN prisľúbili právnik, psychológ, gynekológ, špeciálny pedagóg, odborník na financie, saleziáni i mnohé man-

želské páry. Aj napriek svojim dlhoročným skúsenostiam a zaneprázdnenosti sú ochotní takto spolupracovať. Všetci to robia dobrovoľne, bez nároku na honorár. FAMILY GARDEN kresťanských odborníkov združuje pod jednu strechu

a takto pomáha mnohým veriacim hľadajúcim kvalitnú odbornú pomoc.

Garanti: saleziánska rodina

Zodpovednosť za projekt je zverená stredisku saleziánov spolupracovníkov v Bratislave na Miletičovej a garantom sú Saleziáni dona Bosca. Koordinátorkami FAMILY GARDEN sú

Dnes je viac ako inokedy potrebné poukázať na rodinu ako na hodnotu, ktorú treba chrániť a vyzdvihovať.

Mgr. Katarína Baginová (44) a Ing. Ivana Pospíšilová (39). Za projektom však stojí celá saleziánska rodina, pretože myšlienka vznikla ešte

pred rokom na stretnutí všetkých jej zložiek v Bratislave. Spoločne premýšľali, ako odpovedať na potreby doby s pohľadom upretým na mladých. Nápadov bolo veľa, ale zhodli sa na tom, že aktuálne chýba systematická pomoc mladým pri zakladaní rodín, sprevádzanie mladých rodín a všetkých členov rodiny pri riešení mnohokrakých malých aj väčších problémov.

Kontakt: osobne aj online

Miestnosť FAMILY GARDEN nájdete vedľa vrátnice v dome saleziánov v Bratislave na Miletičovej. Prednášky bývajú dvakrát do mesiaca v sále pod tamojším kostolom, a to každý druhý a štvrtý pondelok od 19:00 hod. O tomto projekte sa dozviete aj na webovej stránke, Facebooku, tiež cez

plagáty, letáky či vizitky. S koordinátorkami sa môžete skontaktovať e-mailom, telefonicky aj osobne – keď potrebujete poradiť, ale aj keď chcete tomuto projektu pomôcť, neváhajte.

Prošba: o modlitby i dary

Projekt je stále na začiatku a je ešte mnoho detailov, s ktorými sa borí. Zíde sa každá pomocná ruka aj každá modliaca sa duša. Projekt môžete finančne podporiť na čísle účtu 29330062/0200 (variabilný symbol: 2013701). Stále sa hľadajú dobrovoľníci i pravidelní darcovia, ktorým takisto záleží na zdravom fungovaní rodiny. Vopred v mene FAMILY GARDEN ďakujeme za podporu tohto dôležitého diela. ■

FAMILY GARDEN
Miletičova 7
821 08 Bratislava
bratislava@familygarden.sk
0903 821 321, 0910 120 42
www.familygarden.sk
www.facebook.com/
/FAMILYGARDEN.sk

Ponúkame vám niektoré z hodnotných myšlienok hostí, ktorí prednášali vo FAMILY GARDEN:

„Všetci chceme manželstvo dobré, láskyplné, úprimné... Ale ak tým najdôležitejším nebude, že chceme, aby bolo sväté, potom sa budeme plantať v krízach.“ *PhDr. Marián Kubeš, CSc.*

„Kritika sa stane nástrojom krízy, keď ju nezvládneme technicky, slovne. Keď sa kritika stane prosbou, omnoho ľahšie sa prijíma.“ *Marián Kubeš, CSc.*

„Rodina je neustálym tréningom, veľkou telocvičňou lásky.“ *Mgr. Alfonz Juck a Monika Jucková, manželia*

„Ak v manželstve funguje modlitba, duchovný život a otvorenie srdca Bohu od začiatku vo všetkých oblastiach života, nevynímajúc intímny život, nepríde problém, ktorý by sa nedal riešiť.“ *Mudr. Marek Dráb, PhD.*

„Pamätajte, pri otvorení sa životu musíme mať dobrý spôsob, nestačí len dobrý cieľ.“ *Mudr. Marek Dráb, PhD.*

„Každá rodina je začiatkom veľkej rodiny, ktorá sa celá stretne v nebi. Naša svadba je prepojená s našou večnosťou.“ *Mgr. Alfonz Juck a Monika Jucková, manželia*

Saleziánska spiritualita je hnacia sila

Autor: rhsdb | Foto: ANS

V Ríme sa v januári konali už tradičné Dni spirituality saleziánskej rodiny. Tentoraz bolo toto podujatie aj rozlúčkou s hlavným predstaveným saleziánov donom Pascualom Chávezom, ktorý po dvanástich rokoch končí v úrade nástupcu dona Bosca a otca celej saleziánskej rodiny. Prinášame vám niekoľko jeho myšlienok, ktoré ponúkol počas Dní spirituality.

Pri večernom slovku 16. januára 2014: „Chcem v tomto večernom slovku predstaviť saleziánsku spiritualitu ako hnaciu silu celej rodiny, ktorá by mohla odpovedať na veľké výzvy, aké v spoločnosti prežívame.“ Ako prvý dôležitý bod zdôraznil potrebu znovu objaviť saleziánsku spiritualitu, aby ju potom saleziánska rodina mohla lepšie prežívať. V odpovedi na vlastnú rečnícku otázku, čo je to saleziánska spiritualita, povedal: „Je to model kresťanskej spirituality, zameranej na

Bosca. „Prvým elementom, do ktorého sa premieta saleziánska spiritualita ako vyjadrenie našich námah pre Kráľovstvo, je dôvera vo výchovu.“ Druhým bodom, na ktorý hlavný predstavený poukázal, je nádej napriek všetkému. „Sme si vedomí veľkých problémov, ktoré dnes sprevádzajú výchovu mladých.“ Ježiš však žiada od svojich ponoriť sa do veľkého tajomstva Boha, ktorý vífazi nad smrťou a triumfuje skrze život. A k tomuto ponoreniu sa do tohto tajom-

dušou je láska. Tá umožňuje pravdivú skúsenosť vzťahu s Bohom. Tento náš Boh uľahčuje prácu, dáva z nej radosť a uskutočňuje v nás aj hlbokú jednotu medzi byť a konať.“

V záverečnom príhovore 19. januára 2014:

Don Chávez celej saleziánskej rodine ponúkol päť výziev ako úlohu vychádzajúcu z Hesiel ostatných rokov: život, rodina, výchova, evanjelizácia a povolania.

mladých.“ A ďalej rozvíjal myšlienky o tajomstve Ježiša Krista a jeho vtele-
nia. „My musíme objaviť spiritualitu vo svetle vtelenia,“ aby dôvod Ježiš-
šovho života – Božie kráľovstvo – do-
siahlo plnosť života v každej ľudskej
osobe. Na to je potrebný postoj slu-
žobníka, tak ako Mária bola služob-
nicou Božou, Ježišovou. „Sme iba slu-
žobníkmi,“ zdôraznil don Chávez.
Heslo, ktoré ponúkol saleziánskej ro-
dine na rok 2014 o saleziánskej spiri-
tualite, otvára cestu, ako majú členovia
saleziánskej rodiny slúžiť Božiemu krá-
ľovstvu a životu podľa štýlu dona

stava „potrebujeme ticho, to znamená
byť mužmi a ženami vnútorného ži-
vota. (...) Aby sa o nás všetkých mohlo
povedať to, čo o donovi Boscovi: že žil,
akoby videl Neviditeľného“.

Pri Eucharistii 17. januára 2014:

„Nemohli by sme milovať blížnych,
keby sme nemali osobnú skúsenosť
Božej lásky.“

Pri zhrnutí tém Dní spirituality 18. ja-
nuára 2014:

„Spiritualita člena saleziánskej rodiny
je zakorenená v apoštoláte, ktorého

Spolu s výzvou rásť v „cítaní s Cirk-
vou“, podporovať jej budovanie podľa
príkladu pápeža Františka podčiarkol
aj potrebu, aby sme boli schopní roz-
víjať spoločensko-politickú dimenziu
viery, teda schopnosť transformovať
radostnú zvesť evanjelia nie iba do
osobného života, ale aj do toho spoloč-
enského.

„Bolo to veľmi pekné, bolo to privile-
gium, je to pekné remeslo byť nástup-
com dona Bosca.“ ■

„Kráčanie spolu“ ma fascinovalo a fascinuje

Autor: (Pina) | Foto: archív redakcie

Don Bosco ma chytil za srdce

„Mala som pätnásť rokov, keď do môjho života vstúpil don Bosco. Poznala som ho prostredníctvom saleziána, zamilovaného do svojho povolania a do svojho zakladateľa, a prostredníctvom komunity Dcéry Panny Márie Pomocnice, ktoré s veľkým nadšením animovali mládežnícke centrum. Hneď som sa cítila vnútorne spojená a priťahovaná mužom, ktorý z malého Becchi dokázal zasiahnuť celý svet a zhromaždiť okolo seba tisícky mladých. Svoju cestu som začala medzi spolupracovníkmi, ponorená do tisícich činností: kongresov, stretnutí, oratória, brigád... Zistila som, že postupne sa stávam členkou veľkej rodiny: okrem saleziánov, sestier saleziánok a spolupracovníkov jestvovalo mnoho ďalších skupín zasvätených a laikov, ktoré zdieľali toho istého ducha. Bolo tu miesto pre všetkých! Don Bosco ma chytil za srdce. Ale akým spôsobom Pán chce, aby som ho nasledovala? Objavila som Inštitút dobrovoľníčok dona Bosca a vykročila som na túto cestu. Bola som šťastná,

Akým spôsobom Pán chce, aby som ho nasledovala?

že som našla svoje miesto, a odvtedy som si priala, aby aj iní mladí mohli objaviť svoje povolanie v Cirkvi a v saleziánskej rodine.

Od tých čias prešlo veľa rokov a uskutočnili sa mnohé iniciatívy, týkajúce sa povolania a poslania, ktoré sme spolu so saleziánmi, sestrami saleziánkami a inými laikmi poskytli mladým, aby

mohli objaviť svoju životnú cestu. Bolo veľmi pekné a obohacujúce môcť rodinne spolupracovať a sprevádzať mnohých mladých pri spoznávaní ich povolania a v apoštolskom zaangažovaní sa. A práve toto „kráčanie spolu“ ma fascinovalo a fascinuje: všetci máme voľačo spoločné a každý má čosi špecifické, čo ho charakterizuje a dopĺňa druhého! Táto skutočnosť, že sme jedna rodina, hoci žijeme vzdialení tisícky kilometrov; spoločná radosť, aj keď sa stretáme po prvýkrát; „schopnosť spolu plánovať“,

aby sme vedeli odpovedať na potreby toľkých mladých – pre toto všetko som hrdá na to, že patríam do tejto rodiny.“ ■

V rytme dona Bosca

Don Bosco bol veľký aj v tom, že v malých hudobných žánroch objavoval prostriedok na vyjadrenie nadšenia, spolupatričnosti, radosti. Ako kňaz vytiahol z „zásoby“ aj tento prvok ako pomôcku pri výchove mládeže. S chlapcami navrhoval piesne, ktoré potom spievali pri svätých omšiach, zakladal kapely, ktoré pomáhali udržiavať krok i nadšenie pri výletoch so stovkami chlapcov, a neskôr to boli aj spevokoly...

Aj hudba dona Bosca má svoje pravidlá. Tá podľa nôt i tá podľa svedectva jeho života. Jedna zo skupín v širokej saleziánskej rodine – Dobrovoľníčky dona Bosca – tiež chce a aj žije v jeho rytme. Charizma, ktorú dobrovoľníčky dostali, im vždy ukazuje smer súzvuku a angažovanosti. Žijú v rôznych prostrediach a mohlo by sa zdať, že ľahko odbočia z partitúry. Ale ten, ktorý je Dirigentom, bdie nad každou ich notou, len ho nesmú spúšťať z očí. Husľovým kľúčom je spása duší – „Daj mi duše, ostatné si vezmi!“, „Božia sláva a spása duší“. Ochrana života v každej podobe, podpora ľudskej rodiny, citlivosť pre mladých, predovšetkým jednoduchých a chudobných, misijný duch, vnášanie Boha a ducha dona Bosca do rozličných prostredí, optimizmus, príslušnosť k Cirkvi, dôvera v Pannu Máriu Pomocnicu – to je len niekoľko z množstva nôt, ktoré vytvárajú saleziánsku pieseň Dobrovoľníčok dona Bosca. V tejto rubrike budeme uverejňovať ich svedectvá, ako žijú v rytme dona Bosca.

Magdaléna Cerovská – slovenská Matka Terézia

Autor: Viera Antalíková FMA | Foto: archív FMA

Sr. Magda s animátorkami

Saleziánka Magda Cerovská odišla spolu so sestrou Rozáliou Mrenovou ako prvá v 80-tych rokoch: z turistického zjazdu do Nemecka a Švajčiarska sa už nevrátili. Za pomoci saleziánov sa dostali do Ríma, do generálneho domu. Novozvolená generálna matka Marinella Castagnová im nedovolila odísť hneď v roku 1984 do Ekvádoru kvôli bezpečnosti. Keďže sestra Rózka mala zdravotné problémy, zostala v generálnom dome pomáhať pri tlači dokumentov. Sestre Magde sa v roku 1991 sen splnil – odišla ako misionárka do Albánska. S miestnymi obyvateľmi prežívala každodenné nádeje a sklamanie, veľké ekonomické krízy aj malé pokroky. Jej kolega, učiteľ Tonin, o nej hovorí: „Ako my Albánci máme sestru Matku Teréziu, tak možno raz aj vy budete hrdí na to, že máte sestru Magdalénu.“

Magda, aké sú tvoje korene?

Pochádzam z Vígľaša. Moji rodičia Ján a Anna nám dali svojím príkladným životom dobrú kresťanskú výchovu a starali sa o náš duchovný rast. Bolo nás päť detí, ale brat Ján zomrel maličký. Ovzdušie v rodine bolo vždy plné lásky a radosti. Nechýbali ani chvíle, keď sme museli sľubovať, že už budeme dobrí... alebo sa priznať, keď sme niečo vyviedli.

Kde si dostala duchovné základy a čo ťa formovalo?

Základom pre mňa bola rodina. Tu sme sa spolu modlili, chodili na sväté omše a k sviatostiam. Keď sme spoločne čakali v rade na svätú spoveď, vždy to bolo pre mňa veľkým zážitkom.

Ktorí ľudia ťa ovplyvnili?

Prvý kňaz, ktorý veľmi zasiahol do môjho duchovného života, bol vdp. Ambróz Kubiš. Vo Vígľaši zhromaždil skupinku dievčat. Náš život sa začal meniť vďaka duchovným obnovám a cvičeniam, meditáciám, duchovnému čítaniu a ružencu. Mali sme robiť aspoň malý apoštolát. Počas vysokoškolského štúdia nás viedol otec Václav, ktorý vystriedal otca Ambróza.

Ako si prežívala svoje štúdiá?

V prvom ročníku som bola vybratá ako kandidátka do komunistickej strany. Stačilo povedať áno, ktoré by hneď v ten večer zaručilo, že úspešne dokončíme štúdiá. Prosila som o silu povedať nie a vrátiť sa domov. Prijali moje rozhodnutie, ale pripomenuli mi, aby som si dávala veľký pozor.

Ako to bolo s tvou cestou povolania?

Počas štúdia som sa veľmi modlila, aby mi Pán ukázal cestu. Doma som mala krásny vzor manželského života, v spoločenstve som cítila potrebu služieb Pánovi. Poznala som saleziánov, ale nepoznala som sestry FMA, iba sestry premonštrátky a františkánky. Vyhrali františkánky a bola som rozhodnutá. Václav ma vypočul a jednoducho sa ma spýtal: „Desať rokov spoznávaš saleziánsku rodinu, život dona Bosca, saleziánsku spiritualitu a chceš byť františkánkou?“ Tak som spoznala sestru saleziánku Vilmu Šutkovú a Máriu Černú. A bola som si istá, že Pán ma chce mať práve tu.

Kedy prišla tvoja túžba ísť na misie?

Na Orovnici som prežila krásne obdobie noviciátu. Sestra Vilma bola pre mňa veľkým vzorom a naučila

som sa od nej mnohé veci. Tu som spoznala aj otca Jána Šutku, saleziána a veľkého misionára v Ekvádore. Rozprával mi krásne zážitky zo svojho života a často spomínal na misionárku (dnes už blahoslavenú – pozn. red.) sestru Máriu Tronccatiovú. Už v noviciáte som sa rozhodla, že pôjdem na misie. Nebolo to však jednoduché, pretože na to bol potrebný súhlas. Nakoniec otec Ján presvedčil sestru Vilmu. V tom okamihu nastal môj vnútorný boj. Mala som ísť na misie, čo znamenalo emigrovať a viac sa nevrátiť. Bola som veľmi naviazaná na svoju rodinu. Cítila som sa slabá, ale vnútorný hlas mi hovoril, že ak veríme, všetko sa dá.

Ako si spomínaš na svoje misionárske začiatky?

Do Talianska som sa dostala v roku 1984, no Pán mal iné plány. Moja túžba sa naplnila až v roku 1991, keď som vycestovala do Albánska. Po pristáť na letisku sa k nám nahrnuli zo všetkých strán deti a pýtali si jesť. So sestrami sme nerozumeli, čo chcú, a nevedeli sme, čo robiť. V krajine panoval doslova hlad. Neboli tu obchody, ľudia nemali nič a blížili sa Vianoce. Stretli sme tam i dve naše staručké albánske sestry. Postarali sa o nás a dbali o to, aby sme mali každý deň aspoň chlieb a kyslé mlieko. Darovali nám aj sliepku. So všetkým sa podelili. V dome nebola

Sestry saleziánky organizujú aj odborné kurzy varenia pre mladých

voda ani elektrický prúd, umývali sme sa na dvore pri studni. V meste Shkoder už v tom čase boli naši bratia saleziáni, najmä z Talianska. Medzi komunitami panovala veľká súdržnosť, o všetko sme

Mala som ísť na misie, čo znamenalo emigrovať a viac sa nevrátiť.

sa delili a spoločne sme aj študovali albánsky jazyk. Teraz už máme sedem mladých albánskych sestier, ktoré sa pripravujú, aby mohli čo najlepšie pomáhať na apoštolskom poli, ktoré je veľmi bohaté, pretože v Albánsku sú ešte početné rodiny.

V čom spočíva vaša činnosť a práca v Albánsku?

V meste Shkoder máme materskú, základnú a strednú školu, odborné učilište, internát so 45 dievčatami, oratórium a apoštolát vo farnostiach. Je tam šesť sestier. V Tirane máme materskú školu, internát pre vysokoškolačky, oratórium, apoštolát vo farnostiach. Tam sú štyri sestry. V Tale – Bregdet, kde teraz pôsobím, máme materskú školu, odborné kurzy pre dievčatá a chlapcov, oratórium a apoštolát vo farnosti. Sme tam tri sestry. Cítíme veľkú potrebu evanjelizácie, keďže mnohé rodiny žiadajú o krst, mladí sa chcú sobášiť v kostole. Veľmi tu treba vyučovať náboženstvo a pripravovať ľudí k sviatostiam. V osade je aj veľmi veľa chorých a všetci hľadajú pomoc u nás. Často chodíme aj do rodín a sme veľmi vďačné, že zo Slovenska máme i finančnú pomoc, pretože v niektorých rodinách chýba doslova všetko. Sú rodiny, kde deti spia na zemi, chlapci na povale. Sme vďačné mladým dobrovoľníkom z Videsu (saleziánske misijné dobrovoľníctvo u sestier saleziánok) a denne sa modlíme za našich dobrodincov a prosíme Pána, aby žehnal Slovensko. ■

Sr. Magda pri návšteve miestnej rodiny

Keď chce mama všetko zvládnuť

Autor: Dominika Rajsá ■ Ilustrácia: Michal Žák

Maminy majú tendenciu držať veci pevne v rukách. Mať pod palcom domácnosť, školu, krúžky, všetko kontrolovať, o všetkom mať prehľad. Niekedy podliehame predstave vlastnej nenahraditeľnosti a nepustíme si k sebe nikoho, kto by nám chcel pomôcť: „Ja to predsa zvládnem, mám na to, plánujem, organizujem, najlepšie všetkému rozumiem! Prijala som svoju úlohu matky, tak ma nechajte, nech ju konám, ja som generál rodiny a moja strohosť, môj nepokoj sú daňou za pokojný chod rodiny!“

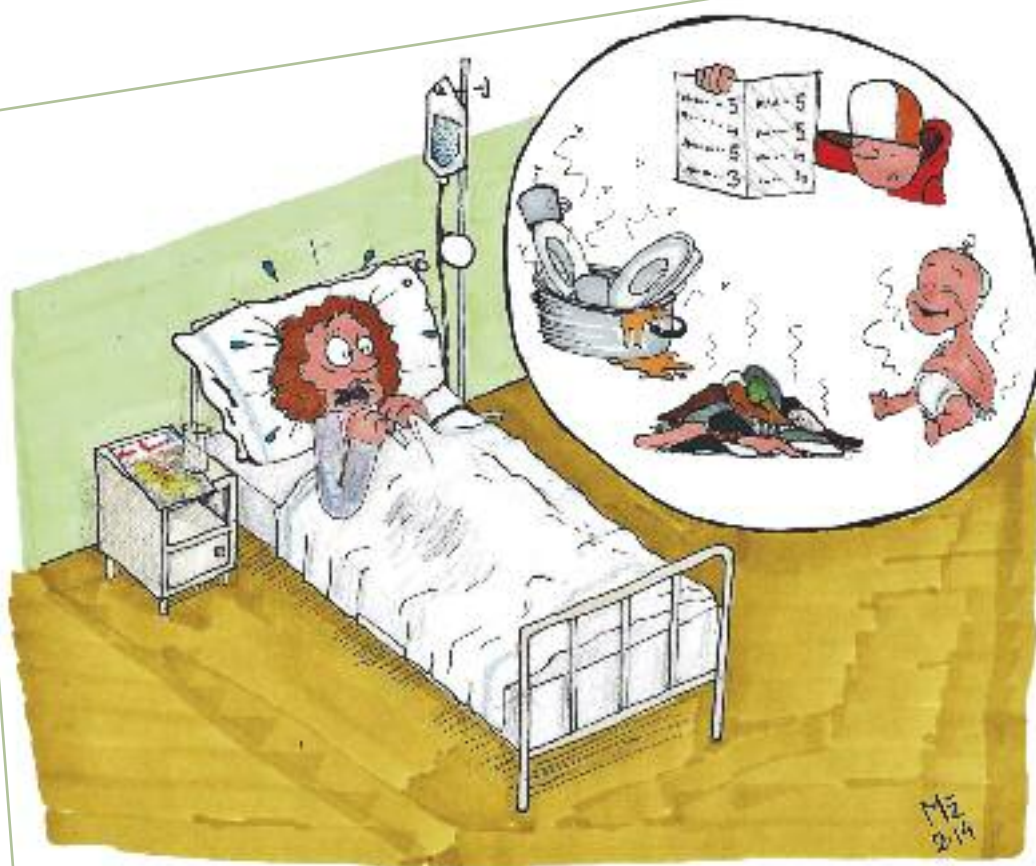
Ani si neuvedomíme, kedy sa z nás začne vytrácať pokora a bázeň pred naším poslaním a namiesto obetavosti z čistej lásky sa začne pretláčať „z núdze cnosť“ martýrstva prameniaceho v samolúbosti a pýche. To bol aj môj prípad. Keď sme čakali šieste bá-

Svokra ma začiatkom školského roka posielala na duchovné cvičenia, aby som sa pripravila na krásne a veľké veci, ktoré nás čakajú. „V septembri?!“ znela moja šokovaná otázka. „Veď deti chodia do školy, to nemôžem ísť na niekoľko dní preč! Musím dozrieť na

úlohy, krúžky, na oblečenie, desiate!“ Jednoznačne som túto ponuku odmietla. Keď mi svokor pripomenul, že časom budem musieť odísť od detí na niekoľko dní do pôrodnice, pyšne som vyhlásila: „To bude cez vianočné prázdniny! Do Silvestra sme doma!“ Už mi radšej nikto nič nenavrhol.

Pán Boh je však skvelý pedagóg. Chvíľku ma v mojej nadutosti nechal, a keďže sa u mňa pokora nedostavila, prišli na rad jeho výchovné metódy. Začalo sa to tým, že dcérka sa neponáhľala a narodila sa až na konci vianočných prázdnin. Bola som teda v pôrodnici a deti už chodili do školy. Zvláštne, zvládali to výborne a ani sa nezдалo, že by som im príliš chýbala.

Keď som sa konečne dostala domov, pobudla som dva týždne a musela som sa vrátiť do nemocnice, tentoraz na chirurgické oddelenie na operáciu. Bola to ťažká skúška, päť detí bolo doma s manželom a novorodeniatko u mojich ro-

bätko, bola som odhodlaná celému svetu dokázať, aká je to pre mňa „brnkačka“, že všetko zvládnem ľavou zadnou a zorganizujem lepšie ako najlepší manažér. Akúkoľvek pomoc som vytrvalo odmietala.

stala domov, pobudla som dva týždne a musela som sa vrátiť do nemocnice, tentoraz na chirurgické oddelenie na operáciu. Bola to ťažká skúška, päť detí bolo doma s manželom a novorodeniatko u mojich ro-

dičov. Moja pýcha ma začala pomaly opúšťať. Denne mi od detí chodili ememesky s fotkami krásne vyzerajúcej večere a telefonáty boli plné dobrých správ o študijných úspechoch našich malých školákov. Bola som tomu, samozrejme, rada, ale nemôžem poprieť, že ma zaskočilo, ako dobre moju neprítomnosť rodina zvláda.

Moje zdravotné komplikácie spôsobili, že som bola od mojich milovaných preč päť týždňov. Bola to pre mňa päťtýždňová škola pokory. Uvedomila som si, aké vzácne sú chvíle s rodinou a ako som ich degradovala, keď som sa snažila urobiť zo života vojenské manévry, na ktorých všetko dokonale prebieha podľa predpísaného plánu. Uvedomila som si, koľko sily, zodpovednosti a schopností sa objaví v deťoch, ak im na to poskytneme dostatočný priestor. Uvedomila som si, koľko lásky a obetavosti je v ľuďoch okolo nás, v rodičoch, už dôchodcoch, ktorí sa ujali novorodeniatka, vo svokrovcach, ktorí pomáhali s deťmi doma, v priateľoch zo spoločenstva, ktorí nosili našim deťom koláče, rezne a rôzne dobroty, aby manželovi uľahčili jeho samoživiteľské obdobie. Deti na toto obdobie spomínajú ako na čas, kedy sa najedli najviac a najlepšie vo svojom živote.

Uvedomila som si, akého úžasne silného, obetavého a schopného manžela mám. Uvedomila som si, že to zďaleka nie som iba ja, na kom stojí fungovanie našej rodiny. Uvedomila som si, že som pre rodinu dôležitá, ale nie podstatná. Že podstatný je Boh, ktorý všetko organizuje, nikdy neopúšťa, stará sa a pomáha rukami detí, manžela, rodičov, priateľov, všetkých, ktorí sú nastavení na vnímanie hlasu Lásky. To zistenie bolo nádherné a do značnej miery oslobodzujúce. Otvorilo mi dvere k opätovnej, očistenej obetavosti namiesto núteného martýrstva. Pomohlo mi vidieť, že radosť detí z môjho príchodu domov nebola podmienená očakávaním koláčov a čistých ponožiek, ale láskou. Že mama nemusí byť dokonalá kuchárka, upratovačka, organizátorka, že má byť úplne ľudská, láskavá, lebo je fajn, keď veci bežia bez zádrheľa, ale s veselou a pokojnou mamou sa aj zádrhel' jednoduchšie odstráni.

To zďaleka nie som iba ja, na kom stojí fungovanie našej rodiny.

Nezmenila som sa zo dňa na deň. Stále som nervózna z neporiadku, nestíhania a nesplnených povinností. Stále hľadám rovnováhu medzi prísnosťou a láskavosťou, organizovaním a spontánnosťou. Už však viem, že to nemusím a nesmiem niesť sama. Je tu Pán, ktorý mi podáva ruku rukami láskavých, blízkych ľudí a stále mi trpezlivo pripomína, že úlohou mamy nie je byť dokonalá, úlohou mamy je milovať a všetko robiť z lásky. ■

Milá choroba

Autor: Pino Pellegrino | Preklad: vdb

Všetky deti sveta sa rodia s milou chorobu: potrebujú sa maznať. Všetky túžia byť objaté, pohladené, zavinuté v teple niekoho. Z dieťaťa, ktoré vyrastá bez prejavov nežnosti, sa stane ustráchaný, úzkostlivý, neistý dospelý, ktorý je neschopný byť vyrovnaný a istý.

Maznanie sa je dobré! Bez diskusie!

Prejavmi nežnosti posielame dieťaťu tisíc správ, všetky pozitívne. „Máme Ťa radi. Sme radi, že si. Záleží nám na tebe. Si vzácny.“ Nie náhodou slovo „pohladenie“ (v taliančine *carezza*) pochádza z latinského „*carus*“ v zmysle „drahý“ a „vzácny“.

„Pohladenie je vždy vyjadrením lásky,“ hovorieval Piero Balestro, autor unikátneho diela *Slová lásky – terapia prejavmi nežnosti*.

Maznanie je také dobré, že niektorí psychológovia navrhujú „klokaniu metódu“.

Kontakt pokožky s pokožkou medzi dieťaťom a matkou je liečivý: osoží rastu, zabraňuje ochoreniam, zlepšuje náladu, stabilizuje srdcovú činnosť, pomáha prekonať boľáčky.

Okrem toho hodnota prejavov nežnosti je predovšetkým v tom, že ide o skutočnú a vhodnú emocionálnu výživu: dáva dieťaťu teplo, nehu, lásku. Dáva mu úplnú radosť. Päť sekúnd pohladenia spustí viac vnemov ako päť minút slov.

Rozmaznávanie neznamena „hýčkanie“ dieťaťa ani ústupky. Nežnosť je láska vo svojej najčistejšej podobe: znamená pobožkať dušu. Sám Ježiš praktizoval reč objatia (*Mt 10, 16*). Takže prejdime k prejavom nežnosti, je to naliehavé!

Kolumbijský psychológ Carlos Restreps vo svojej štúdii *Právo na nežnosť* tvrdí, že my na Západe sme čoraz viac negramotní, pokiaľ ide o nežnosť. Môžeme povedať, že sa mýli? ■

Nie happy end, ale happy start

Centrum Kala-Kala v Angole

Autor: Peter Jacko SDB | Foto: archív saleziánov

Prirodzene túžime po tom, aby sa aj ťažké veci končili šťastne – happyendom. V našej práci v misiách pre tých najchudobnejších si prajeme, aby čím viac detí mohlo začať svoj život od nového, šťastného začiatku.

Letná škola pre deti v meste Dondo

Život na ulici v šesťmiliónovom meste

Tá ulica je domovom, rodinou i školou. Sám, opustený, bez budúcnosti, bez vzdelania, bez miesta, kam sa môže vrátiť. Odkázaný na krádeže a fetovanie. Bez reálnej možnosti zmeniť tento život v budúcnosti.

Príbehy konkrétnych chlapcov, ktorí na prvý pohľad už stratili všetku nádej, že by sa raz dožili nejakého krásneho happyendu. Do tejto reality však prichádza niečo, čo pre nich síce nemusí byť priam happy end, ale v každom prípade je tu konečne šanca. Šanca zachrániť si život a prežiť niečo ako happy start. Je tu centrum Kala-Kala pri Luande, hlavnom meste Angoly. Miesto,

ktoré dáva budúcnosť každý rok viac ako stovke chlapcov z ulice. Miesto, ktoré sa môže pre nich stať školou, rodinou i domovom. Vďaka nemu prežijú happy start a raz azda aj život, ktorý dáva zmysel... Aj keď ich kamaráti z ulice už budú možno vo väzení alebo mŕtvi.

Prečo život na ulici?

Tri desaťročia občianskej vojny v Angole znamenali masívny presun obyvateľstva z vidieckych oblastí do hlavného mesta Luanda, ktoré sa stalo bezpečným útočiskom mimo hlavného prúdu bojov. Z polmiliónového kozmopolitného mesta tak v priebehu tridsiatich rokov Luanda vyrástla na 6-miliónovú metropolu plnú sociálnych a ekonomických kontrastov.

Jednou z tienistých stránok vojny boli deti násilne zatahnuté do konfliktu a aktívne bojujúce na oboch jeho stranách. Medzinárodné organizácie odhadujú, že celkovo bolo do bojov zapojených asi 9-tisíc det-

ských vojakov. Po skončení vojny sa ich integrácia stala spoločenským problémom. Nevzdelaní, bez akýchkoľvek pracovných skúseností a návykov sa v priebehu krátkeho obdobia, na prahu dospelosti, ocitli pred otázkou, ako ďalej. Keďže jedinou skúsenosťou pre nich bola vojna a používanie zbraní, množstvo z nich sa stalo súčasťou ozbrojených lupčenských skupín operujúcich v Luande po roku 2002. Štruktúra spoločnosti v Angole je charakteristická neúplnými rodinami – deťmi, ktoré žijú výlučne s jedným rodičom, prípadne s nevlastnou matkou alebo otcom. V mnohých prípadoch tak vzniká prostredie, ktoré má spolu s ekonomickou situáciou rodín

Bezmála polovicu populácie Angoly tvoria deti do 14 rokov.

a nedostatočným prístupom k vzdelávaniu za následok, že tisíce detí, predovšetkým v Luande, utekajú z domu a žijú na ulici. Tam dennodenne fajčia marihuanu, fetujú

benzín, pijú alkohol a podnikajú ozbrojené lúpeže. Ich jediným motívom je prežiť.

Saleziáni pôsobia v Angole niekoľko desiatok rokov. V Luande sa na uliciach pravidelne stretávajú s mladými, ich životnými osudmi a problémami. Cieľom pracovníkov v teréne je presvedčiť deti, aby zanechali tento spôsob a dobrovoľne vstúpili do jedného zo saleziánskych komunitných centier. Tie im poskytnú ubytovanie, stravu, vzdelávanie a osobnostný rozvoj, ktorý doma a na ulici nedostanú.

Bezmála polovicu populácie Angoly tvoria deti do 14 rokov. Súčasná mládež je preto budúcnosťou tejto krajiny. Ak sa ju podarí vyformovať na schopných a vzdelaných ľudí s morálnymi hodnotami, existuje obrovská šanca na vybudovanie novej, lepšej Angoly.

Odpoveď na túto situáciu

A tu prichádza aj centrum Kala-Kala, ktoré schválila miestna vláda v roku 2008, v čase, keď deti ulice začali byť trňom v jej oku a prekážkou pri budovaní no-

vej Angoly. Následne ho zverila do správy Cirkvi. Kala-Kala je akousi finálnou fázou v integračnom procese detí z ulice, ktoré sú doň prijímané z komunitných centier v Luande, no nie je len pre ne. Poskytuje priestor pre takmer stovku chlapcov vo veku od 13 do 19 rokov, ktorí pochádzajú z rôznych sociálnych a ekonomických pomerov. Od februára do decembra sa tu o nich stará zhruba 50 zamestnancov a už niekoľko rokov aj dobrovoľníci zo Slovenska.

Kala-Kala – v preklade z miestneho kmeňového jazyka kimbundu „práca-práca“ – pozostáva z ubytovacej, pedagogickej, formačnej, športovej a stravovacej časti. Okrem detí a zamestnancov tu pomáhajú dobrovoľníci. Tí tu pôsobia počas pracovného týždňa alebo neobmedzene, celoročne. Centrum ponúka trojročné internátne vzdelávanie v dvoch formách a vytvára pracovné návyky pre miestnu mládež. Chlapci sú rozdelení do troch ročníkov, podľa toho, kedy do strediska prišli. Na vek sa nehľadí, takže napríklad v 1. ročníku sú aj 12-roční, ale aj 17-roční.

Počas troch rokov chlapci získajú primárne vzdelanie v podobe šiestich základných tried (každý rok dve) a zároveň prejdú piatimi odbornými kurzami – poľnohospodárstvom, stolárstvom, zámočníctvom, elektrotechnickým a stavbárskym kurzom. Z nich na záver získajú výučný list. V rámci šir-

Rezbársky kurz pre deti z ulice v saleziánskom centre prvého kontaktu CIC, Luanda

šieho vzdelávania a formačného procesu ďalej absolvujú kurzy informatiky, hudobnú, tanečnú a občiansku prípravu a v knižnici majú prístup ku knihám. Významnú zložku vo výchovnom programe predstavuje duchovná časť a pastoračne aktivity v okolitých dedinách.

Vaša podpora

Žiť spolu, študovať, učiť sa remeslo, pracovať, pomáhať druhým – základné veci, ktoré sú také potrebné pri výchove všetkých detí. V Angole je takýchto príležitostí málo najmä preto, že po niekoľkoročných vojnách tam v podstate neexistuje mentalita funkčnej rodiny. Preto vás pozývame, aby ste sa zapojili do verejnej kampane Tehlička 2014 a finančne podporili chod centra Kala-Kala pre deti z ulice. ■

Praktická časť odborných kurzov v dielni, Kala-Kala

SAVIO o. z.

Poslaním občianskeho združenia

SAVIO je podporovať misijné poslanie dona Bosca k chudobným, zvlášť mladým žijúcim v núdzi cez:

- rozvojové projekty – prinášame dobrú výchovu a kvalitné vzdelanie podporou saleziánskeho misijného diela,
- dobrovoľníctvo – poskytujeme dobrovoľníctvo pre rozvojové krajiny a pre letné tábory určené chudobným deťom,
- budovanie a rozvíjanie spoluzodpovednosti ľudí na Slovensku za osudy tých, čo žijú v biede, výchova k solidarite.

TEHLIČKA 2014

Tehlička je celoslovenská verejná finančná zbierka počas Pôstneho obdobia. Výťažkom z tejto zbierky podporíme centrum pre deti ulice Kala-Kala v Angole:

- aktivity centra, vzdelávacie programy, fungovanie dielni,
- dostavu centra, aby mohlo prijať viac detí.

Trvanie projektu: 4. 3. – 20. 4. 2014

Forma podpory:

- zaslaním príspevku na účet: 26 20 852 641/1100
- zaslaním darcovskej SMS na číslo 877 v tvare DMS TEHLIČKA

Prvý medzi rovnými

Autor: Zlatko Kubanovič SDB | Foto: archív redakcie

Hovorím o významnej saleziánskej osobnosti, ktorá svoje intelektuálne schopnosti v duchu vtedajšej doby preniesla na kombináciu „autoritatívneho“ správania a „obratného manažmentu“, vďaka ktorým dokázala pozdvihnúť slovenské saleziánske diela. Hovorím o Jozefovi Bokorovi. Je právom pokladaný za zakladateľa Slovenskej saleziánskej provincie, ba možno ho považovať i za jedného z najúspešnejších saleziánskych provinciálov na Slovensku.

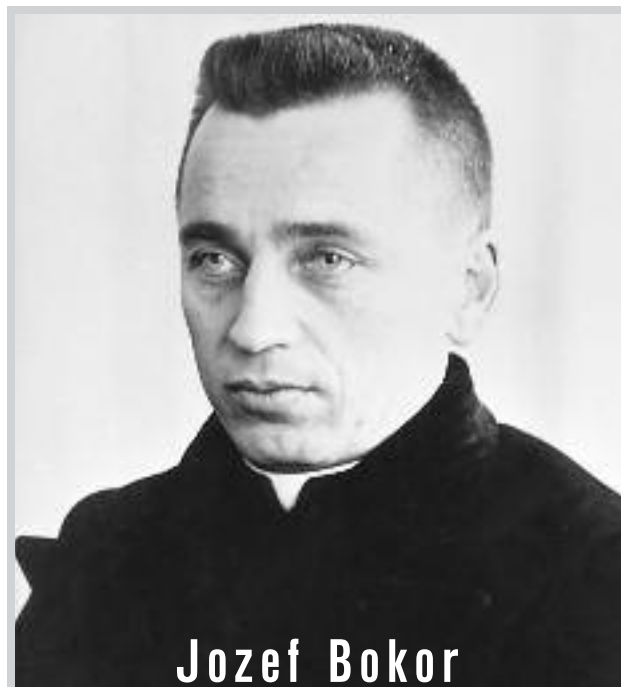
Tento talentovaný a pribojný, aj keď osudom stíhaný muž sa narodil v roku 1897 v dedinke Trakovice v okrese Hlohovec. Sám pochádzal z veľmi skromných pomerov, z deviatich detí. Jeho traja bratia emigrovali do Argentíny, sestra do Kanady. V roku 1910 sa prihlásil do Saleziánskeho ústavu sv. Štefana v talianskej Cavaglii. O štyri roky nato vstúpil do saleziánskeho noviciátu vo Veržeji v dnešnom Slovinsku.

V saleziánskych prameňoch sa nám zachovala i krátka správa, ktorá je pre históriu síce marginálnou udalosťou, ale Bokora akoby symbolicky predurčovala na to, čo ho v budúcnosti čakalo. Jozef Bokor bol spolu s Jozefom Psárskym, ktorý sa tiež stal saleziánom, práve na ceste do noviciátu, keď bola vyhlásená všeobecná mobilizácia do rakúsko-uhorskej armády:

„Ponáhľali sa s obavou, že vojnové pomery im zahatia cestu do Veržeja. Cestovali všakovak, aj trochu vľakom, aj trochu pešo... Chlapci videli vojakov, ako sa zdobia trikolórou. Nuž ozdobili si aj oni klobúčiky, ale slovenskou! A z toho bolo zle. Kdesi ich zastavili žandári. Vyšetrovali ich z panslavizmu. Keď zbadali, že títo chlapci ani nevedia, čo je panslavizmus, ani kto boli hurbanovci, prepustili ich...“

Chlapci sa museli poriadne oneskoriť, lebo noviciát začali až 2. decembra 1914. Noviciát im trval ani nie celých desať mesiacov, lebo prvé sľuby zložili už 22. septembra 1915. Možno im započítali aj tie vojnové trampoty.“

Po absolvovaní teologických štúdií bol Jozef Bokor v roku 1924 v Turíne vysvätený za kňaza. Ešte v tom istom roku spolu s dvoma saleziánmi založil v Šaštíne

Jozef Bokor

22. 2. 1897 narodený v Trakoviciach

1910 odchádza ako 13-ročný k saleziánom do Talianska

22. 9. 1915 skladá prvé rehoľné sľuby ako salezián

20. 7. 1924 vysvätený za kňaza v Turíne v Bazilike Márie Pomocnice kresťanov

7. 9. 1924 prichádza s Viliamom Vagačom do Šaštína a zakladajú saleziánske dielo na Slovensku

1927 direktorom vo Vrábľoch

1930 direktorom v Šaštíne

1934 direktorom v Bratislave-Miletičovej

september 1939 stáva sa inšpektorom (provinciálom) novej Slovenskej saleziánskej inšpektórie

13. 4. 1950 internovaný v Želive (Česká republika)

12. 3. 1956 zatknutý v Želive

5. 7. 1956 odsúdený za trestný čin združovania proti republike na trest odňatia slobody na štyri roky

1957 – 1961 väznený okrem iného vo Valdiciach, Leopoldove, Ilave a na Pankráci

1. 4. 1968 zomiera ako 71-ročný v nemocnici v Nitre

4. 4. 1968 pochovaný v Trakoviciach

26. 4. 1969 ostatky prevezené na cintorín v Šaštíne

Jozef Bokor s príbuznými

prvé saleziánske dielo na Slovensku. V roku 1927 bol vymenovaný za direktora saleziánskeho domu vo Vrábľoch, o dva roky neskôr vo Svätom Beňadiku a v roku 1930 za direktora a správcu farnosti v Šaštíne. Napokon v roku 1934 bol menovaný za direk-

... bytostne nábožný a charizmatiký muž s nezvyčajnou priebojnosťou...

tora saleziánskeho domu v Bratislave na Miletičovej ulici.

Po vzniku Slovenskej republiky sa zaslúžil o zriadenie samostatnej Slovenskej saleziánskej provincie (inšpektórie), ktorú viedol až do roku 1968 (kánonicky bola táto Slovenská saleziánska provincia zriadená dekrétom zo dňa 14. decembra 1939). Pod jeho vedením sa saleziáni stali jednou z najpočetnejších rehoľných spoločností na Slovensku.

Podľa dostupných údajov mala Slovenská provincia v roku 1950, teda v roku, keď došlo k násilnej likvidácii kláštorov a všetkých rehoľných spoločností, 14 saleziánskych domov s 288 saleziánmi: z toho 84 kňazov, 40 bohoslovcov, 86 klerikov – asistentov na trojročnej pedagogickej praxi, 53 koadjutorov (bratov laikov) a 25 novicov.

Don Bokor bol za svoju vernosť Kristovi a statočnosť pri záchrane povolani odsúdený na štyri roky odňatia slobody. Súhlas na duchovnú službu od štátu nikdy nedostal. Do konca života žil striedavo v Trakoviciach a v Bratislave. Zomrel v roku 1969 po operácii v nitrianskej nemocnici. Pochovaný je v Šaštíne.

Pri spomienke na dona Jozefa Bokora mi viacerí starší saleziáni ešte spomenuli, že na nich urobil dojem svojou vľúdnosťou, ktorá však kontrastovala s jeho neuhýbavou priamočiarosťou. Tento bytostne nábožný a charizma-

tický muž s nezvyčajnou priebojnosťou a s vyvinutým zmyslom pre povinnosť viedol všetkých slovenských saleziánov predovšetkým k trom principiálnym postojom:

- k nábožnosti, ktorá vychádza zo spirituality dona Bosca a ktorú vnímal ako dôležitú súčasť života každého saleziána;
- k spoločnej zodpovednosti, ktorá má prvky súdržnosti a spolupatričnosti;
- k šíreniu kultúrnych hodnôt.

Je pozoruhodné, že počas jeho riadenia Slovenskej provincie vyrástli silné kultúrne orientované saleziánske ročníky. V ďalšom období prišlo k istej „kultúrnej stagnácii“.

V dnešnej dobe, keď spoločnosť od saleziánov očakáva, aby ako celok aj naďalej predstavovali a prinášali kultúru inšpirovanú evanjeliom, zostávajú tri postoje dona Bokora stále platné ako poslanstvo, ktoré nám zanechal. ■

Príchod saleziánov na Slovensko

90 požehnaných rokov (2)

Autor: Andrej Paulíny SDB | Foto: archív saleziánov

Už keď saleziáni študovali v cudzine, najmä v Taliansku, nitriansky biskup Dr. Karol Kmeľko ich volal: „Načo sa potápkate po cudzine, keď na Slovensku je veľký nedostatok kňazov a žatva je hojná?“ Saleziáni teda prišli a za 25 rokov vybudovali 13 kvitnúcich saleziánskych diel.

1. Šaštín

V Šaštíne prevzali okrem starostlivosti o farnosť i záväzok rozvíjať úctu k Sedembolestnej patrónke Slovenska. V časti kláštora založili ústav zvaný Maria-

Saleziánsky dom v Hronskom Beňadiku

num na výchovu svojho dorastu. Začali 17. novembra 1924 s päťdesiatimi študentmi – ako súkromné gymnázium. Chlapci na konci roka chodievali robiť skúšky na štátne gymnáziá v Kláštore pod Znievom, neskôr do Malaciek a napokon do Trnavy.

2. Hronský Beňadik

Študenti v Šaštíne rástli a tí, čo túžili vstúpiť k saleziánom, odchádzali po piatej triede gymnázia do noviciátu do Slovenska v Južoslávii. Saleziáni však cítili potrebu vlastného noviciátu. 24. mája 1929 otvorili noviciát v Hronskom Beňadiku. Bola tam aj fara s tromi filiálkami a saleziáni tiež pracovali s mládežou. Do roku 1950 tam vyrástlo dvadsať ročníkov mladých saleziánov.

3. Bratislava-Miletičova

Keď sa saleziáni v Šaštíne a v Hronskom Beňadiku takto postarali o svoj rehoľný dorast, začali budovať diela pre mládež. Prvé posvätili 8. decembra 1933 v Bratislave na Miletičovej ulici. Bola tam zriadená fara s tromi filiálkami, neskôr oratórium s mládežníckym strediskom. V čase najväčšieho rozkvetu v rokoch 1946 – 1950 Miletičovu navštevovali stovky chlapcov a okolo 150 mládežníkov. Oratórium malo dychovú kapelu s 50 hudobníkmi, chlapčenský spevokol so 40 spevákmi, tri divadelné súbory, futbalový, stolnotenisový krúžok a iné krúžky.

4. Trnava – Ulica Jána Hollého

Po zriadení Teologickej fakulty v Bratislave sa seminaristi zo seminára v Trnave na Ulici Jána Hollého presťahovali do Bratislavy. Pán biskup Dr. Pavol Jantusch im 26. augusta 1936 odovzdal priestrannú budovu seminára na apoštolské ciele. Saleziáni tam otvorili stredoškolský internát, oratórium a mládežnícke stredisko. Bol tam aj ich pedagogický študentát pre klerikov, ktorí vychádzali z noviciátu. Neskôr tam viedli aj malý diecézny seminár.

5. Bratislava-Trnávka

Bola to najzanedbanejšia bratislavská periféria. Saleziáni tam začali pôsobiť 8. decembra 1937; postavili kostol a oratórium pre mládež. Tvár tejto mestskej štvrťi sa začala meniť k lepšiemu, ľudskejšiemu a kresťanskejšiemu životu.

6. Žilina

Veľkú zásluhu na vzniku saleziánskeho domu v Žiline mal prelát, apoštolský protonotár a žilinský farár Tomáš Ružička spolu s nitrianskym biskupom Dr. Karolom Kmeľkom. Saleziáni viedli vo svojom dome stredoškolský internát, oratórium, mládežnícke stredisko a farnosť. Do Žiliny zavítali 20. novembra 1938.

Salesiánski novici – rok 1934

7. Trnava-Kopánka

Počas vojny, keď existoval prvý Slovenský štát (1939 – 1945), vznikli ďalšie štyri saleziánske diela. Najprv v Trnave, v najbiednejšej štvrti zvanej Kopánka, kam prišli saleziáni 8. de-

... za dvadsaťpäť rokov
vybudovali trinásť
saleziánskych diel...

cembra 1941. Hrdinskú prácu tam vykonával veľký slovenský salezián Ján Hlubík, ktorého volali slovenský don Bosco. Sýtil hladných, šatil biednych, vystaval pre nich oratórium a mládežnícke stredisko, vznikla tam farnosť.

8. Michalovce

Otvorením saleziánskeho diela v Michalovciach 8. decembra 1941 vyrazili sale-

ziáni na východ Slovenska. Najväčšiu zásluhu na tom má Dr. Štefan Hlaváč, profesor náboženstva na gymnáziu v Michalovciach. Saleziáni vychovávali mládež v stredoškolskom internáte, v oratóriu a v mládežníckom stredisku a viedli farnosť Panny Márie Pomocnice.

9. Topoľčany

Požehnaná činnosť saleziánov neušla ani topoľčianskemu farárovi Mons. Antonovi Richterovi. Saleziánov tam privítali 8. novembra 1942.

10. Nitra

Nitriansky biskup a neskôr arcibiskup Dr. Karol Kmeťko patrí k najväčším dobrodincom slovenských saleziánov. Chystal sa im vystaviť v Nitre moderné pedagogické stredisko. Dom, ktorý tam saleziáni 8. decembra 1942 otvorili, bol iba počiatkom. Synovia

dona Bosca tam hneď od začiatku účinkovali požehnané.

11. Komárno

Po druhej svetovej vojne do roku 1950 stihli saleziáni otvoriť na Slovensku ešte tri diela. Prvým bol malý seminár v Komárne 22. augusta 1945, a to na požiadanie trnavského pána biskupa Dr. Pavla Jantauscha. Bolo tam okolo päťdesiat malých seminaristov, ktorí navštevovali miestne gymnázium.

12. Žiar nad Hronom (Sv. Kríž nad Hronom)

Cez druhú svetovú vojnu nemohli slovenskí saleziáni poslať svojich bohoslovcov na štúdiá do Talianska. To ich prinútilo dať sily dohromady a otvoriť vlastný teologický študentát v Hronskom Beňadiku, aj keď v stiesnených podmienkach, lebo tam už bol noviciát. Tejto potrebe vyšiel v ústrety banskobystrický biskup Dr. Andrej Škrábik a 21. októbra 1946 prepustil biskupský kaštieľ vo Svätom Kríži nad Hronom saleziánom, aby si tam umiestnili svoju vysokú bohosloveckú školu.

13. Hody pri Galante

V saleziánskom dome v Trnave na Ulici Jána Hollého vládli pre rastúci počet obyvateľov stiesnené bytové podmienky. Preto v roku 1947 kúpili saleziáni v Hodoch pri Galante nezaradený kaštieľ, núdzovo si ho zariadili pre svojich študentov ponoviciátu a 24. decembra 1947 sa tam urýchlene nastahovali. Pre miestnu mládež zorganizovali oratórium s hudobným a divadelným krúžkom.

V týchto trinástich domoch pracovalo pre slovenskú mládež i veriaci ľud 280 saleziánov. Okrem toho vydávali časopisy a knihy. A z tých najväčších nadšencov niektorí kňazi, klerici a bratia koadjútori odchádzali do zámorských misií. Vyzeralo to, že v nasledujúcich desaťročiach budú mať obyvatelia každého väčšieho mesta na Slovensku možnosť čerpať z požehnaného pôsobenia synov dona Bosca. ■

Salesiánsky dom v Bratislave-Miletičovej

250. výročie posviacky Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne

Začiatok Sedembolestnej v Šaštíne

Spracoval: rhsdb | Foto: bazilika.sk

Územím šaštínskeho feudálneho panstva viedli obchodné, politické, kultúrne i náboženské cesty na Brno a Prahu, Znojmo, Bratislavu a Budín aj na Trnavu; z Trnavy hore Považím do Poľska a cez východné Slovensko až do Litvy. V roku 1210 vznikol Šaštín ako vodný hrad pri rieke Myjave a v roku 1336 sa stal colnou stanicou na významnej stredoeurópskej ceste Via bohemica (českej ceste).

Dejiny Sedembolestnej v Šaštíne sú na začiatku späté s Angelou Bakičovou a jej manželom Imrichom Coborom (vzali sa v roku 1539). Cobor žil najprv na hrade Ostríž pri Bukovej, no s Angelou sa presťahovali na Šaštínske panstvo. Tu sa jedného dňa v roku 1564 cestou domov v koči pohádali a manžel dal manželku aj so služobnou vysadiť z koča. Angela toto poníženie pretrpela a manželovi odpustila. V modlitbe sa však obrátila k Bolestnej Matke. Dala jej aj sľub, že ak v ich rodine opäť zavládne pokoj a láska, dá vyhotoviť sochu Sedembolestnej a umiestni ju tam, kde musela vystúpiť z koča. Jej modlitba bola okamžite vypočutá, manžel poslal po ňu koč, pri bráne kaštiela ju privítal a poprosil o prepáčenie. Angela mu povedala o svojom sľube a Imrich Cobor sám nalieval, aby ho určite splnila. Vyhľadali neznámeho ľudového rezbára, z tvrdého hruškového dreva dali vyrezať sošku Sedembolestnej

a umiestnili ju na stĺp, tam, kde sa stala osudná udalosť. Coborovci aj so služobníctvom tam odvtedy prichádzali na mariánske sviatky modliť sa. Aj veriaci z okolia chodili na toto miesto prosiť o milosti. Po čase sošku umiestnili do drevenej trojhrannej kaplnky a neskôr ju nahradili murovanou.

V roku 1751 napísal Gerard Jankovič, pavlínsky kňaz, knihu o histórii Šaštína: *Novus Sidus – Nová hviezda*. Kniha vyšla po latinsky, ale aj v slovenčine, maďarčine a nemčine. Píše v nej: „V roku 1732 dosiahli ľudia od bolestnej Matky niekoľko uzdravení.“ Staré archívy Ostrihomskej diecézy z toho roku uvádzajú za máj sedem uzdravení, za jún osemnásť a za júl pätnásť. Ostrihomský arcibiskup ustanovil komisiu, ktorá v októbri 1732 preskúmala štrnásť uzdravení. „Nielen zjavné milosti a zázraky, ale aj horlivá úcta veriacych k bolestnej Panne Márii hovoria za to, aby sme si jej sochu ctili na spôsob iných milostivých sôch a obrazov,“ napísal arcibiskup Imrich Esterházi v dekréte 18. októbra 1732. Nasledujúci rok prišli do Šaštína pavlíni a o tri roky začali stavať chrám, aby napokon 15. augusta 1762 slávnostne preniesli sošku z trojhrannej kaplnky do chrámu na oltár za prítomnosti rakúskej cisárovnej Márie Terézie. Z okolia prišlo viac než sto procesíí veriacych. ■

Sedem bolestí Panny Márie

2. Útek do Egypta

(Mt 2, 13 – 14)

Spomedzi všetkých prebdených nocí Panny Márie patrí táto noc medzi tie najhoršie.

V jednom okamihu prišla o strechu nad hlavou, o príbuzných a priateľov, o zabezpečenie, vlasť. Na Jozefovu výzvu pobalila veci, vzala Dieťa a pod rúškom noci spolu opustili všetko. Panna Mária v náručí chránila život Božieho Syna. Život, ktorý sa im tentoraz podarilo zachrániť, ale to len preto, že ešte nenadišla jeho hodina. V dôvere, že Boh sa postará, sa pustili do absolútneho neznáma.

Keď ťa Boh zavolá, aby si opustil bezpečie svojich životných plánov a stratil pevnú pôdu pod nohami, spolupracuj a nasleduj príklad Svätej rodiny. Ak ťa do niečoho Boh volá, je to preto, že ide o život, život v hojnosti, život večný. Poslúchni, sprav, čo je potrebné, a vezmi so sebou na cestu toho, koho Panna Mária niesla v náručí. Keď dorazíš na miesto, buď pripravený opäť počúvať. Možno tam neostaneš dlho...

/brat/

Slová pre život

od Svätého Otca Františka

O učeníctve

My kresťania musíme robiť toto: na miesto zloby dať nevinnosť, na miesto sily lásku, na miesto pýchy poníženosť, na miesto slávy službu. Byť učeníkmi Baránka znamená nežiť ako nejaká zabarikádovaná pevnosť, ale ako mesto postavené na návrší, otvorené, pohostinné a solidárne. To znamená nezaujímať postoje uzatvárania sa, ale ponúkať evanjelium všetkým, vydávať svedectvo svojím životom, že nasledovaním Ježiša sa stávame slobodnejšími a radostnejšími.

O krste

Krst nám otvára bránu Cirkvi – zistíme si dátum nášho krstu. Ak sa táto brána aj trochu privrie pre naše slabosti a hriechy, spoveď nám ju znovu otvorí. Poďme dopredu radostní, pretože život treba prežívať s radostou Ježiša Krista!

O srdci

„Kresťan je muž alebo žena, ktorí vedia, ako dohliadať na svoje srdce. Mnohokrát naše srdce vďaka množstvu vecí, ktoré doň prichádzajú a odchádzajú, vyzerá ako obecné trhovisko: možno tam nájsť všetko možné... Ale takto to nejde! Musíme skúmať: toto je od Pána, tamto nie – aby sme zostali v Pánovi.“

Poznajte dona Bosca cez večerné slovko

Dobro – Treba sa snažiť

„Sám don Bosco nás učil krajčírskemu remeslu; začal nás priučať obuvníctvu; potom nás učil aj kníhviazačstvu. Nemali sme dostatok učiteľov. Spomínam si, že jedného dňa, keď som bol direktorom v San Benigno Canavese, kde sa zriaďovali dielne, a sťažoval som sa, že nemáme hlavného kníhviazača a potrebné nástroje, don Bosco ma povzbudzoval slovami: *Vidíš, príležitosť robí človeka. Rob tak, ako som robil ja. Nemali sme lepidlo na prilepenie obalu na knihy, tak sme s mamou uvarili trochu múky a poradili sme si, ako sme vedeli. Nemali sme nože na orezávanie kníh, tak sme si poslúžili sekáčikom na mäso. Nemali sme lis,*

tak sme pevne zviazali dve doštičky. V každom prípade, ako vidíš, Pán nás nikdy neopustil a mohli sme otvoriť stovky dielní a vychovať obrovský počet chlapcov. Ak chceš robiť dobro, treba sa snažiť, ako sa len dá.“
(don Giulio Barberis)

Donovi Boscovi nikdy nechýbal dôvtip ani odvaha. Vždy vedel využiť jedno i druhé v službe pre dobro blížneho. Dobrú noc!

Viera – Veselší než obyčajne

„Zdalo sa, že don Bosco mal v ťažkých chvíľach viac odvahy, lebo vtedy vyzeral veselší než obyčajne. Určite to vyplývalo z presvedčenia, že sú to

skúšky, ktoré Boh dopúšťa ako potvrdenie pre jeho dielo, a na druhej strane z veľkej viery v Božiu Prozreteľnosť a ochranu Panny Márie Pomocnice, ktorá mu nikdy neodoprela svoju pomoc.“
(don Michal Rua)

Don Bosco hovorieval: „V ťažkých chvíľach, ktoré gniavia ľudstvo, vždy zasahuje pomáhajúca a prozreteľná Božia ruka, ktorá zmierňuje naše trápenie.“ Vedomie prítomnosti Boha, ktorý je najmä dobrý otec a stará sa o svoje deti, mu pomáhalo, aby neupadol do malomyselnosti a prekonal každé súženie.
Dobrú noc!

Ďakujeme vám, naši dobrodinci!

Kto sa srdečne zapája do diela dona Bosca, toho Panna Mária Pomocnica s veľkou radosťou zahŕňa potrebnými milosťami.

Všetkým vám, našim dobrodincom, ktorí svojimi finančnými príspevkami, obetami a modlitbami podporujete saleziánske dielo na Slovensku i časopis Don Bosco dnes, vyjadrujeme úprimnú vďačnosť a uistujeme vás o modlitbách.

Duchovne sa s vami spájame každú sobotu, keď za vás slúžime svätú omšu, a pamätáme na vás v modlitbe. Nech vám Panna Mária Pomocnica udelí s veľkou radosťou svoje štedré milosti!